

Olajipari Műszaki
Nyugdíjasok Egyesület
MNYE 20
24

■ JANUÁR

10. Nemzeti Galéria – Barabás
Miklós A rajz mestere
23. Nagy-Rakita Melinda -
A Kilencvenkilenc
könyvbemutatója
Szeifertné Tóth Erika -
Utazás Holdvilág

■ FEBRUÁR

20. Somfai István
A keresztnevek és a vezetéknevek
eredete
Gulyás András – Az ismeretlen
Portugália

■ MÁRCIUS

2. Farsang
21. dr. Csehák Izolda – Rossini
Pogány Gyula: Részletek korábbi
farsangi OMNYE kabarékból

■ ÁPRILIS

24. Közgyűlés
29. OMNYE alkotók kiállítása
a BKK-ban május 12-ig

■ MÁJUS

7. MOL Campus látogatás
24. A polgármester látogatása
Kotálík Sándor – Route 66 –
Chicagótól Los Angelesig

■ JÚNIUS

10. Egynapos kirándulás
Gánt – Csókakő – Mór
18. Juniális

■ SZEPTEMBER

8–11. Belföldi kirándulás
Szekszárd–Mohács–Pécs (Villány)
–Baja–Hajós–Kalocsa
23. Milyen jövő vár ránk? –
Galánfi Csaba
Szingapúr és Kuala Lumpur –
Heiman Péter úti élményei

■ OKTÓBER

15.–17. Kirándulás Pálihálás
22. Kétszer hat év a Hongkong
Petrochemical Co.-nál–Vígh
László élménybeszámolója
Csinszka – Tolvaj Gábor előadása

■ NOVEMBER

19. 15 éves az OMNYE
megemlékezés
26. Látogatás a Szent István bazi-
likában

■ DECEMBER

13–15. Disznótor Kiskunmajsán
17. Évadzáró nap

Kedves Tagtársak, kedves Olvasó!

Megint eltelt egy év, ami bővelkedett programokban, örömben és néha bánatokban. A 2024 egyben jubileumi év is, éppen 15 évesek lettünk. Novemberben kis ünnepségek keretében megemlékeztünk az elmúlt mozgalmas időszakról, felelevenítve a közösen töltött pillanatok.

Külön köszönetet mondtunk azon kollégáknak, akik kiemelten segítettek szellemi, szervezői, vagy fizikai munkájukkal, hogy a programjaink megvalósuljanak.

Nagyon mozgalmas éveken vagyunk túl, volt Covid, volt, illetve van háború a közelünkben, ami átmenetileg nehezítette a közösségi életet. De akkor sem adtuk fel, és mihelyt lehetőség adódott, azonnal magasabb fokozatra kapcsolunk.

Ezen időszak alatt a tagság létszámának növekedése töretlen volt. Már több mint 140-en gondolják úgy, hogy jó ehhez a társasághoz tartozni. Annak ellenére, hogy a tagság átlagéletkora egyre magasabb, és többen küzdenek különböző problémákkal, a rendezvényeink látogatottsága töretlen és kimagasló. Megvalósult programjainkat továbbra is a sokszínűség jellemezte. Klubnapjainkon kulturális, zenei, szakmai, szórakoztató előadások váltogatták egymást. Belföldi és külföldi kirándulásaink továbbra is népszerűek, teltházások. Nem maradhatt el a már hagyományos farsangi bál saját műsorral, a juniális és az év végi záró rendezvény 100 fő fölötti létszámokkal.

Saját aktív tevékenységünk mellett nagyon sokat köszönhetünk támogatóinknak, kiemelten Százhalombatta Város Önkormányzatának, volt munkaadónknak MOL Nyrt-nek, akik az anyagi támogatáson kívül számos figyelmességgel is segítik munkánkat.

Sajnos nem csak gyarapodtunk, hanem súlyos veszteségeket is szenvedtünk. Számos volt tagtársunk, kollégánk távozott az élők sorából. 2024-ben eltávozott tagjaink: Retz Róbert, Berczeli Imre, Dányádi Endréné. Emléküket kegyelettel megőrizzük.

Lapozzatok, olvassátok örömmel és büszkeséggel ezt az újságot, amely segít felidézni az átélt élményeket és megerősít abban, hogy milyen jó ehhez a közösséghez tartozni.

Jövőre folytatjuk....

Sziva Miklós
elnök

BARABÁS MIKLÓS, A RAJZ MESTERE

Megint kiállítás látogatással kezdődött az év. A rajz mestere c. kiállításon, a 125 éve elhunyt Barabás Miklós (1810-1898) a 19. századi magyar képzőművészet egyik legmeghatározóbb mesterének műveit tekintettük meg a Magyar Nemzeti Galériában, 2024. január 10-én.

Az évforduló alkalmából a Magyar Nemzeti Galéria 125 művet mutatott be. Láthattuk Barabás itáliai képeit, az 1840-es években született akvarelleket, a korabeli fürdőéletet bemutató grafikáit, litografált arcképeinek sorozatát, s Barabás néhány késői alkotását. Úttörő mestere volt az életképfestészetnek, lelkes szervezője a művészeti életnek, szinte első képviselője a modern művész-polgár társadalmi típusának.

A kiállítás tematikus és részben kronológikus egységeken keresztül kíséri végig az életpályát a gyermek- és fia-

talkori rajzi próbálkozásoktól kezdve az öregkori vízfestményekig. A fekete szín mellőzésével könnyed, virtuóz tájképeket készített nemcsak itáliai, hanem magyar tájakról is, amelyek szintén megjelentek a kiállításon.

Barabás Miklós a reformkorban a nemzeti festészet kibontakozásának első számú képviselője volt. A kiállítás nagy egységet szentel a festő portréművészetének. A festő változatos technikákkal örökölte meg a közélet legfontosabb szereplőit, irodalmárokat, művészeket, politikusokat, vagy épp a közönség kedvenceinek számító színészeket, muzsikusokat. Megismerhetjük Kölcsey Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kazinczy Ferenc, Vörösmarty Mihály, Arany János, vagy Bajza József arcképét. Portréin kortársait érzékenyen jellemezte. Az ő képei nélkül egészen másképp látnánk a reformkort és az azt követő évtizedeket.

A korszak nagy eseményeinek krónikása is volt, a mindennapi élet történésein kívül történelmi eseményekről is tudósított. Képet kaphatunk arról, hogy milyen volt a 19. század közepén az Alagút és a Lánchíd építése, hogyan nézett ki egykor a Budavári Palota látképe, vagy milyenek voltak a hétköznapok a Barabás műtermének is helyt adó otthonában, a ma is létező városmajori Barabás-villában.

Érett alkotóperiódusában gyakorlatilag ő lett a nemzet festője, és számos korabeli sztárt örökített meg a képein mellett,

hogy állami megbízásokat is ellátott. Laborfalvi Rózáról, vagy Munkácsi Flóráról készült alkotásai a magyar színjátszás ügyét is nagyban erősítették. Művein büszkén jelezte, hogy „természet után készültek”. Az 1830-as évek második felétől már befutott alkotónak számított, aki képes volt emlékezetből felidézni arcokat, akár évtizedek múltán is. Az évek múlásával és a technikai tudás gyarapodásával egyre élethűbb portrékat tudott készíteni.

Külön tematikus egység foglalkozott Pest látványképével, amelyek mellett a Szépművészeti Múzeum Grafikai Gyűjteményéből Rudolf von Alt által ugyanabban az időszakban készített pesti látképek is láthatók voltak, így kiváló alkalom nyílt a két művész komponálási módszereinek összehasonlítására, illetve a reformkori Pest és Buda látképeinek böngészésére.

A kiállításon a rajzok, akvarellek közül néhány egészen nagy méretben, illetve nagyító segítségével is tanulmányozható volt.

Sajnos a látogatásról csoportkép nem készült, mivel igen nagy létszámmal vettünk részt, három időpontban.

Akvarell, amelyen Bánffy Ilona grófnő ül egy szamár hátán. Barabás tudatosan törekedett a meghökkentésre. A szamár a nőalak mellett a kép egyik főszereplője.

Városmajori villája

Lánchíd avatása

Róma

Galambposta

Szamárháton

NAGY-RAKITA MELINDA KÖNYVBEMUTATÓJA

Nagy-Rakita Melinda új bűnügyi könyve: *Kilencvenkilenc*

Társunk, Melinda a *Kilencvenkilenc* című új bűnügyi könyvét hozta el nekünk, és sokunk számára nem ismert alkotói oldaláról mutatkozott be. A bemutatkozás riportere Kovács Kitty, a Halom Tv munkatársa volt. Elmondása szerint, életében mindig nagy szerepet játszottak a könyvek, rengeteget olvasott, és gyűjtötte a könyveket. Hétköznapi munkája során sokat kellett fogalmazni, de csak hivatali szövegek megformálásával foglalkozott. Egy hirtelen lehetőséget kihasználva írói tréningen vett részt, ami nagyon inspiráló volt. Meglepetésként érte, hogy gyorsan és élvezettel végezte el a kiadott feladatokat. A tréning hozadéka, hogy meghívták egy internetes irodalmi újság szerkesztői közé. Ennek kapcsán bekerült a Százhalom Magazinhoz is tudósítónak. Szeret utazni és szeret beszámolni ezekről. Az első markáns kötete a *Bolygónk a Föld volt*. Több téma mellett a sci-fi az uralkodó motívum az írásai-ban. A gyerekeknek is több mesét írt.

A verselés is a kedvenc műfajába tartozik. A kihívás szerinte az, ha tömören kell valamit megfogalmazni, de nem könnyű, hogy ez a tömör kifejezés is megadja ugyanazt a hatást, mint egy szélesen hömpölygő írás. Érdekes kísérletezni azzal, hogyan lehet egy szóval kifejezni, amit más egy mondattal ír körül.

Elmesélte, hogy tagja az érdi IRKA alkotócsoporthoz, művei rendszeresen

szerepelnek kiadványaikban. Melinda megkedvelte a japán irodalom egyik válfaját, ezért tagja a „Szárnyaló Sólymok” haiku csoportnak is.

Kedves társunk ezek után bemutatta a *Kilencvenkilenc* c. bűnügyi regényét. A mű egy durva gyilkosság szálainak kibogozására épül, ám cselekménye ennél több szálon fut. Izgalmas és szívszorító sorsok, ugyanakkor egy csendben megszülető szép szerelem története bontakozik ki a regényben. A történetről röviden:

Bár az eset első ránézésre szexuális indíttatásúnak látszik, Hadházi Simon őrnagy rendőrnagy mégsem hiszi, hogy az lenne. Közismerten jó szimata

mást sug. Korábban látta már az áldozatot egy riportban, ahol a nő arról beszélt, mennyire fontosnak tartja a tanulást. Nagymamája is arra tanította, a szépség elszáll, a tudás megmarad. A nyomozót dühíti ez a „pazarlás”, hisz most ilyen brutális módon a szépség és a tudás is elveszett. Számos kibogozhatatlannak tűnő bűneset megoldásával a háta mögött, és az általa felállított kreatív csapattal megkezdte a nyomozást.

Természetesen a nyomozás eredményét nem mondjuk meg, hiszen ez egy krimi.

Melinda végezetül a *Japánkert* című novelláját olvasta fel nekünk.

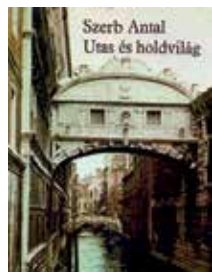

Melinda nyilatkozik

Melinda felolvast novellájából

UTAS ÉS HOLDVILÁG

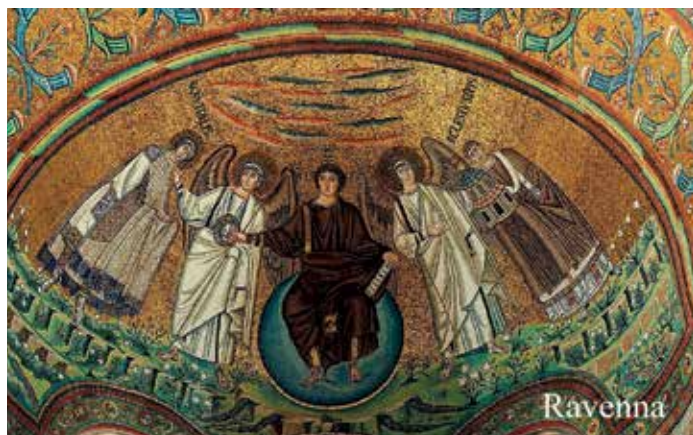

A január 23-i második program Szeifertné Tóth Erika előadása volt. Szerb Antal, az „*Utas és holdvilág*” c. regénye nyomán elkalauzolt minket Itáliába. Erika elbeszélése alapján kétszer vett részt olyan olaszországi utazáson, ahol szakavatott vezetővel mentek végig a regényben leírt úton. Ugyanazokat a városokat, templomokat és képzőművészeti alkotásokat tekintették meg, mint Mihály, a könyv főhőse.

Hogy ki az utas, és vajon merre van ez a titokzatos holdvilágos táj? Erika közel egy órában, rengeteg fotóval és a fotókhoz kapcsolódó beszámolókkal tette szemléletessé, mutatta be nekünk Itália szépségeit. Szerb Antal maga is többször fedezte fel Olaszország szépségeit. Mi is kövessük Erika beszámolóját a könyv alapján.

„A vonaton még nem volt semmi baj. Velencében kez-

dődött, a sikátorokkal”. Így indul Mihály története. Nászúton van épp, és felesége nélkül fedezi fel a szerelmesek városát. Lenyűgözik a gondolák, a csatornák, a lagúna és a sikátorok.

Firenze

Montefeltro

Az Emilia-Romagna régióban található Ravennában folytatják útjukat, ám Mihály ismét egyedül fedezi fel a várost. Ekkor látogat el a San Vitale templomba, hogy megcsodálja a bizánci mozaikokat. A templomot 548-ban avatták fel, és a művészettörténet egyik legfontosabb kora-keresztény alkotásának számít. Feltűnő az arany háttérű mozaikkép a szentélyben, amely mind a bizánci mind a nyugat-római ókeresztény templomokban egyre általánosabbá vált.

Hamarosan Toszkánában találják magukat, azon belül a festői Firenzében. Mihály a feleségével, Erzsivel a Dómba menekül az eső elől, melyet lenyűgözőnek talál: „hirtelen megértette a Dóm egész tragikumát. Hogy itt áll a páratlan szépségben, és senki sem veszi komolyan. Idegenforgalmi és műtörténeti nevezetesség lett, és senki nem gondolná róla, senki sem hiszi már el neki, hogy azért van itt, hogy Isten és a város dicsőségét hirdesse.”

San Leo egy régi falu egy sziklatömbön, a körös-körül járhatatlan Marecchia-völgyben, közel a San Marino Köztársasághoz és Riminihez. A megközelítés egyetlen, sziklába vágott úton történik. Az első kora középkori katedrális építésére a hetedik században került sor. A templom román – lombard stílusban

van építve. A falak teljes egészében csiszolt homokkő tömbökből állnak, kívül okker színűek, belül sötét vas színűek. Itt került szóba az epifánia, ami megjelenést, jelenléteket jelent, de egy un. aha! élményt is. Itt érezte Erika is, ezt az élményt, amikor elvárta a kövek dísztelen méltósága, és úgy érezte, Istenhez is igazán itt lehet imádkozni.

Mihály Sienába látogat. „Siena volt a legszebb olasz város azok közt, amiket Mihály eddig látott. A város vidám meseszerű jellegét az adja meg, hogy minden pontjáról látni lehet a város tetején a dómot, amely mint egy tréfás, zebraszínű, tornyos Zeppelin lebeg fölötte”.

Mihály gyalog érkezett Spellóból Assisibe, felment a város legmagasabb pontjára, a Roccára, órák hosszat nézte az umbriai tájat, és boldog volt”.

A város Szent Ferenc emlékét idézi, arcára és munkásságára utaló szimbólumok kísérik végig a turista útját. Erika élménybeszámolója az Assisi mellett található, egykor dűledező kis templomocskánál ért véget, amelyet Szent Ferenc megújított, és tulajdonosai, a bencések, neki ajándékozták. Ennyit hajlandó volt Szent Ferenc elfogadni tulajdonául. 1569-1640 között hatalmas templom épült föléje.

Sienna

Assisi

A KERESZTNEVEK ÉS VEZETÉKNEVEK EREDETE

Somfai István, „A Tanár Úr” nem először járt nálunk, hogy valami kicsike észrevételből egy nagy általános körképet rajzoljon lazán, humorosan, befogadhatóan. A mostani előadásának kiindulási pontja az érettségiző hallgatók neveinek tanulmányozása volt. Először a keresztnévekből csinált statisztikát. Megállapította, hogy a gyerekek mintegy 60%-ának két keresztnéve van. De nem úgy, mint a szláv népeknél, ahol az apai név szerepel a keresztnév előtt. Ezek olyan tartalék nevek, hogy felnőtt korában választhasson, melyiket használja. A keresztnévek furcsaságain túlmutatva azon kezdett el értekezni, hogy miként alakultak ki a vezetéknevek.

Kezdetben csupán a keresztnévek voltak. Kisebb településeken igazából egy ideig ez is elég volt. Úgy, mint a királyoknál: II. István, IV. Béla... A megkülönböztetés a 10 Péter között, ami egy faluban előfordulhatott, lehetett foglalkozás (Kádár, Kovács), testalkat (Kis, Sánta), rang (Bíró, Pap), vagy ragadványnév (Könyves Kálmán, Rettegett Iván). Máskor a betelepülők nemzetsége (Német, Tót) vagy a helység neve (Sárközi, Marosi) az elnevezés alapja.

1848 előtt nem volt a magyar abc-ben sem c, sem cs. Helyette ch, ts, vagy

cz, amelyek vagy megmaradtak a névben, vagy átalakultak.

A nevek magyarosításakor sokan választottak valódi, vagy képzelt helyneveket (Síklaki). A név végén vagy i, vagy y szerepel attól függően, mennyire kívánta a névtulajdonos magát a magasabb társadalmi osztályba sorolni.

Sokszor két férfi keresztnévből alakult ki a név (Gábor Dénes). De két női névből nem akartak nevet kreálni.

Kitért a mostanság kialakuló nevekre is, amelyek növények nevei vagy becézések. Ilyenek a Szederke, Cseperke, Mandula, vagy a Málna.

Tanár úr nagyon sokáig tudta volna folytatni a nevek érdekességeit, de ő pontosan tudta mikor csengetnek ki. Várjuk még, Isten éltesse sokáig.

Kérdések

Tanár úr magyaráz

AZ ISMERETLEN PORTUGÁLIA

A február 20.-i program szünet utáni előadója dr. Gulyás András nyugalmazott nagykövet volt. Nem először látogatott hozzánk. Dolgozott diplomataként Brazíliában, Mozambikban, majd nagykövet volt Angolában. 1991 és 1996 között a lisszaboni magyar nagykövetség vezetésére kapott megbízást. 1996-ban Göncz Árpád köztársasági elnök külpolitikai tanácsadója lett. 2001 és 2005 között főkonzulként a barcelonai főkonzulátust vezette. 2005 és 2010 között a Köztársasági Elnöki Hivatal külügyi osztályvezetője, elnöki főtanácsadó volt.

Mindjárt a beszélgetés elején 12 megfajtott kérdést vetített fel, és előadása közben ezekre adta meg a választ:

1. Tudták, hogy Szent Istvánnak Portugáliába került fia volt?

Él egy hagyomány Portugáliában, mely szerint első uralkodójuk atyja Henrik, Szent István fia volt. A portugálok nemzeti eposza, a Luziádok (Os Lusíadas) is utal erre. Valójában a történelemtudomány nem tud arról, hogy Szent Istvánnak Henrik nevű fia született volna. Bragában nyugszik Portugália első királyának atyja, akit magyarnak vall a portugál nemzeti öntudat.

2. Milyen a portugál zöld bor?

A Vinho Verde, amit néha „zöld bornak” fordítanak egy friss, aromás, alacsony alkoholtartalmú, gyakran kissé fanyar bor

Észak-Portugáliából. A fordítás ellenére a Vinho Verde nem zöld színű, általában fehérbor, bár kapható vörös és rozé Vinho Verde is.

3. Mit köszönhet Gábor Zsazsa Portugáliának?

Gulyás András nagykövet

Sampaio Garrido és Teixeira Branquinho portugál diplomaták budapesti tevékenységéről emlékezett meg a nagykövét úr. Portugália 1944-es magyarországi nagykövete és ügyvivője a holokauszt idején mintegy ezer zsidó embert és más üldözöttet menekített Portugáliába. Nekik köszönhetők életüket többek között Gábor Zsazsa, és családja, Tillemann Ágnes, aki Tom Lantos amerikai képviselő felesége volt, a Zwack-család, Chorin és Kornfeld bárók.

4. *Mi köze a portugáloknak az angol teaivási szokásokhoz?*

Bragança Katalin (IV. János portugál király lánya) 1662-ben II. Károly angol király felesége lett. Amikor Katalin Angliába érkezett, ott a teát még csak gyógyszerként fogyasztották. Mivel azonban a fiatal királyné napi rutinjához hozzátartozott a teaszürcsölés, ezt a szokását kétségkívül folytatta Angliában, terjesztve ezzel a tea hétköznapiságát a gyógyszerként való felhasználással szemben.

5. *Mikes Kelemennek van e köze Portugáliához?*

Az önkéntes száműzetés szinonimájaként értelmezhető, hogy Horthy Miklós haláláig Portugáliában élt. A 80 éves Horthy Miklós 1948. december 18-án családjával elhagyja a bajorországi Weilheimet, Genovában hajóra száll és 1949. január 11-én Lisszabonba érkezik. A száműzött európai uralkodókat gyűjtő Estorilban él 1957. február 9-én be-

következett haláláig. Portugália a kiadatással szemben biztos hely volt. Salazar fogadta, lakását diplomáciai védelem alá helyezte, és nem kellett távol tartania magát a politizálástól.

6. *Mi a közös a Dunántúl és Alentejo között?*

Alentejo jelentése Tejón túl, és ahogy a keletről jövő magyaroknak a Dunán túl esett az új rész, az északról jövő portugálok is a tőlük távolabbi részt nevezték a Tejő folyón túlnak.

7. *Mi köze Szent Antalnak Portugáliához?*

Páduai Szent Antal Lisszabonban született, 1195. augusztus 15.-én. Portugál származású ferences rendi teológus és prédikátor volt. A római katolikus egyház szentje, a szegények és egyben Portugália védőszentje. 35 évesen halt meg. Ma az egyik legnagyobb ferences szentként tisztelik.

8. *Ki volt Tengerész Henrik?*

János portugál király 1394. március 4-én született harmadik fia, Tengerész Henrik néven vonult be a történelembe. Neve ellenére nem volt hajós, a felfedezőutak egyikén sem vett részt. Harmadik, a tróntól messze álló fiúként a fő célja az volt, hogy valahol Afrikában saját királyságot alapítson. A Krisztus Lovagrend nagymestereként megvoltak az anyagi eszközei arra, hogy bőségesen megfizesse azokat a hajósokat, akiket veszélyes, ismeretlen vidékek feltérképezésére küldött.

1460-as halála után három évtizeddel a portugál hajósok elérték a Jóreménység fokát, majd nem sokkal később Vasco da Gama már a hön áhított Indiába is eljutott Afrika megkerülésével.

9. *Milyen Portugál vonatkozása van az ENSZ-nek és az Európai Uniónak?*

António Manuel de Oliveira Guterres portugál politikus. Portugália minisz-

terelnöke volt 1995-től 2002-ig. 2017. január 1. óta az ENSZ főtitkára.

10. *Milyen színű az azulejo?*

Kék. A portói São Bento állomás is kék, falai ugyanis kék-fehér csempéktől pompáznak. A mutatós falborítás nem csak dekoratív célt szolgál, de történetet is mesél. A több mint 20 000 csempe, portugálul azulejo a portugál történelembe vezeti be az utazót.

11. *Ki volt Carlos Mardel?*

Carlos Mardel, Lisszabon 18. századi magyar származású építész volt.

A portugál fővárost, Lisszabont 1755-ben iszonyatos földrengés, majd azt követően hatalmas szökőár pusztította el. A király államminiszterét, Pombal márkit bízta meg a város újjáépítésével. A márki elgondolásának megvalósítója, az Alsóváros mai képeinek egyik kialakítója, az annyira portugálnak mondott manzárdtetős házak építője, Carlos Mardel magyar származású építőmérnök volt.

12. *Eusebionak mi köze a magyarokhoz?*

Guttman Béla magyar válogatott labdarúgó, nemzetközi szinten is kiemelkedő edző volt, akinek irányításával a Benfica kétszer is megnyerte a Bajnokságokat Európa-kupáját.

A második siker alkalmával már az az Eusébio volt a csapat kulcsembere, akire a magyar edző (a legenda szerint!) furcsa körülmények között talált. Egy portugáliai fodrásznál beszélgetett a brazil edzővel, José Carlos Bauerrel. A kolléga beszélt neki egy tehetséges mozambiki fiúról, akit egyszer látott focizni. Erre Guttman azonnal elrepült Mozambikba. Két nap múlva a reményteljes ifjúval, Eusébioval tért vissza Portugáliába, akit addigra meggyőzött, hogy igazoljon a Benficához.

Köszönjük nagykövét úr a szórakoztató előadást!

Szent Jeromos kolostor

Azulejo Kék csempék

Eusébio és Guttman Béla

FARSANG 2024

A százhalombattai Szekeres József Konferenciaközpontba március 2-án száznál több elegáns vendég érkezett, hogy részt vegyen a hagyományos OMNYE Farsangon. Ez az esemény az évente meghirdetett ünnepi alkalom, amikor a tagok jelentős része úgy érzi, hogy most jönni kell, találkozni kell, és nem utolsó sorban kötetlen szórakozást kínál barátokkal, jó ismerősökkel.

A terembe lépve a hangulat egyből megfogott mindenkit. A falak feldíszítve, a nyolc személyes asztalok megterítve, italok és csillogó poharak az asztal közepén. A jótündér ebben az esetben a berendező csapat volt, köszönet mind-egyikőjük keze munkájáért.

A színvonalas program első pontja a Tolvaj házaspár, Gábor és Kriszta által megálmodott és lelkes tagok interpretálásában megjelenített egyórás vidám műsor volt. Mottója – „Fő az egészség” Mindjárt Hofi Géza több évtizeddel ezelőtt elhangzott tanácsával kezdtük: Próbálj meg lazítani... Hangyássy János idei Heltai-verse a kis modell aspiránsról mindenki arcára mosolyt csalt.

„Ott áll a lány, a vizet issza/ És keservesen sírni kezd:/ „Én nem bírom kiinni ezt!/Ha mindig ennyit inni kell,/A fészkes fene lesz modell.”

A jelenetekben éppúgy szóba került a házastársi évődés, a táplálkozás, a mozgás, mint a juniális és természetesen egy kis romantika sem maradhatott ki. Mindegyik jelenetben kicsit érezhető volt, hogy igazán rólunk szól, nekünk ad egy kis fricskát. Vagy a korosztályunknak, vagy éppen az OMNYE eseményeinek. Hiszen hol másutt játszódhatott a főzésbe állított manager, vagy az ebédet türelmetlenül

váró magányos férfi szarkasztikus története, mint a Juniálison. De az évtizedes félreértés tisztázása utáni megbékélés is jó példa az itteni együttélésre. (Pistaaa? Ki az a Kató? A szeretőd volt?)

Tényleg nagyon kedves, romantikus történet volt két magányos korunkbeli összehangolódása a cickafark tea ürügyén. (És velünk lesz a cickafark is, és az biztosan segíteni fog.)

A helytelen táplálkozást népszerűsítette a „Bank of Ohio” átiratában előadott dal.

Mégis a sláger, az igazi sláger a gerinctornáról készült repp előadása volt, amit itt teljes szövegével közre bocsájtunk.

*Levegő beszívva,
Hasizom behúzva
Farizom szorítva
És tartjuk, és tartjuk, és tartjuk
Vezényszóra várva.*

Minden hétfő hajnalon, pánik ül az agyamon belém szúr a fájdalom ne! én ezt most kihagyom

Néhány perccel 10 után a zárt ajtó vár reám

Fel nem érem agyilag miért van e gagyi lak bezárva

Zörgetek és bemegyek, a sok ember hentereg

Ledobom a kabátom, van még hely a palánkon

Heverek a hátamon, és csendesen álmodom

Bal lábam a magasban, görcsölés a hasamban

*Levegő beszívva,
Hasizom behúzva
Farizom szorítva
És tartjuk, és tartjuk, és tartjuk
Vezényszóra várva.*

A vezényszó túl hangos, de még inkább visszhangos

Nem érted, a karodat, vagy éppen a karodat emeld fel

Nyomorgok a hasamon poros padlót szagolom

Fejem fölött a karom, ne Ili ezt nem bírom.

Megemelem kezemet, mindkét vállam megmered

A levegőm elfogyott minden erőm elhagyott

Levegő beszívva,

Hasizom behúzva

Farizom szorítva

És tartjuk, és tartjuk, és tartjuk

Vezényszóra várva.

Húszévesen én voltam a legjobb egy csoportban

Kedves haver mondhatod, legnagyobb a pocakod

Fű hozzá az új pasi, hogy a légzés itt hasi

Sec perc alatt megéred, az ünnepelt száz évet.

Tizenötöt lenyomtam, egyre nagyobb tempóban

Lököd pajti te hányat? Te engem ez meghányat.

Levegő beszívva,

Hasizom behúzva

Farizom szorítva

És tartjuk, és tartjuk, és tartjuk

Vezényszóra várva.

Akármilyen torzulás, garantált a gyógyulás

Sanyargatod magadat, elfelejted bajodat.

Most mozogjál eleget, koporsóban nem lehet

Most élvezd a nyomorod, ne zavarjon a korod

Kíváncsi vagy haverom, miért van e vigalom

Mitől érzed jól magad: Mert ez egy vagány csapat!

Mert ez egy csapat!

Levegő beszívva,

Hasizom behúzva

Farizom szorítva

És tartjuk, és tartjuk, és tartjuk

Vezényszóra várva.

Abbahagyjuk mára

A műsor záróeseménye – mint mindig – a közös éneklés volt Mendre Laci gitárkíséretével.

És elérkezett a vacsora ideje. A hidegtálak és saláták után a résztvevők által hozott sokféle, finom süteményt is kóstolgathattuk. A szervezők arról is gondoskodtak, hogy senki se maradjon szomjas.

Ezután következett az est egyik fénypontja, a jelmezverseny. Ebben az évben még a szokásosnál is színvonalasabb jelmezek készültek. Boszorkányok, szakácsnék, bohócok táncoltak karöltve Szuper Márióval, rapperrel, balerinával, hegedűssel, a kis nárcisszal a Körzeti megbízott terelgetése mellett. A kreatív és érdekes felvonulás láttán a zsűri ugyancsak törhette a fejét, hogyan döntse el, ki volt a legjobb közülük. Végül dodonai döntés született, minden jelmezes kapott ajándékot.

Megszólt a zene. Benépesült a táncparkett. Mire elértük az éjfél, mindenki a placcon volt. Jöttek a csoportos táncok, a szirtaki és a vonatozás. Hajnal háromig tartott a buli.

És tartjuk, és tartjuk, és tartjuk

Vezényszóra várva.

Batta tv filmet forgat, felvették a tomporunkat

Drága Ilink, mint egy bomba, nyilatkozik a Halomba

Operatőr későn futott, neki csak a farkunk jutott.

Hadd lessék a tömegek, hogy nyomják az öregek

Mosoly ül az arcokon, mutatjuk, hogy jó nagyon

Ne lássák az irigyek, hogy itt milyen dili megy

Levegő beszívva,

Hasizom behúzva

Farizom szorítva

És tartjuk, és tartjuk, és tartjuk

Vezényszóra várva.

Jönnek kedves ítések, lemérnek és felmérnek

Így ezen az egy napon mankóimat eldobom.

Becsülik egy perc alatt adatokból korodat

Nem tudta, hogy mit jelent, a feje lilába ment

Új formulát próbálunk, a tatamin bók-lásunk

Jól csinálod, s bólogat a Kama Sutra pózokat

Ülj csak rá a sarkadra, görcs állhat a talpadba

A feszítés jó nagyon, de mit szól a hólyagom?

Levegő beszívva,

Hasizom behúzva

Farizom szorítva

ROSSINI

2024 márciusi napunkon vendégünk dr. Csehák Izolda jogász és karnagy volt, aki Gioacchino Rossini zeneszerző életét és életművét mutatta be. Csehák Izolda karvezetője a Canticum Novum városi kamara vegyeskarnak.

Az előadást Rossini életrajzával kezdte. Gioacchino Rossini 1792-ben Pesaróban született. Nyolcéves korában kezdte meg zenei tanulmányait. Miután az 1800-as évek első évtizedében a család Bolognában telepedett le, az ottani konzervatóriumban tanulhatott gordonkázni, később zongorázni. Példaképe Haydn és Mozart voltak. A tehetséges fiú nem csak a közönség előtt mutatkozott be, hanem megírta első operáját, első szimfóniáit és 1808-ban vizsgakantátáját. Csupán 18 éves volt, amikor Velencében bemutatták egyfelvonásos vígoperáját (*A házassági kötelezvény* 1810).

Ebben az időben rengeteg kis színház működött Olaszországban különböző zenei és színpadi feltételekkel. Az operaszerző nem otthon ült és komponált, hanem a helyszínen, a körülményeket és az énekesek képességeit figyelembevéve igazította az operát a lehetőségekhez.

Következő vígoperáját *A szerelem próbája* címmel a Milánói Scalá-ban mutatták be 1812-ben. 1813-ban komponált műveivel - a Tankréd és az Olasz nő Algírban darabjaival nemzetközi hírnévre tett szert, Londonban és New Yorkban is bemutatták. Ekkor már jó módú polgárnak számított.

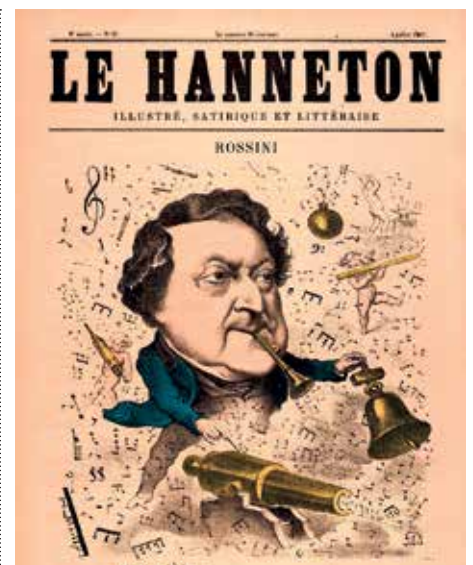
1814-ben Nápolyba költözött, ahol megismerte későbbi feleségét, Isabella Colbran énekesnőt. Folyamatosan komponált. A nápolyi színházzal évi két opera megírására kötött szerződést, de más társulatok számára is komponált zeneműveket. Hét év alatt közel 20 operát írt. Hamarosan Rómába utazik, ahol kezébe kerül Baumarchais vígjátéka, és megszületik Rossini fő műve - *A sevillai borbély* c. opera buffa. Ekkor már több komponista is megírta pont ezt a történetet. A szövegkönyv briliáns, a zenei csúcok szinte maguktól adódnak. 1816-ban a premier mégis bukás volt, mivel fizetett kifütyülők megzavarták az előadást. Később azonban átütő sikert aratott. 1822-ben néhány hónapot Bécsben töltött, ahol

a közönség rajongása közepette vezényelte operáit. További sikeres vendégszereplések következtek Párizsban, majd Londonban. A legmagasabb francia politikai körök kérésére végül Párizsban telepedett le. Maga a francia király szerződtette a párizsi olasz

színház vezetésére, valamint további operák komponálására. Az ottani zenei élet, és a Théâtre-Italien vezetője lett. 1829. augusztus 3-án mutatták be utolsó komoly operáját, a *Tell Vilmost*. Az elkövetkező években visszatért Olaszországba. 1836-tól Bolognában élt. Első felesége halála után néhány hónappal újranősült. Kedélyállapota egyre romlott, a sokféle kitüntetés sem tudta megállítani elhatalmasodó búskomorságát. Gyógykezelés céljából Franciaországba utazott, ahol le is telepedett a Párizshoz közeli Passyban. Ezután csak egyházi műveket komponált (*Stabat Mater* 1842). 1868-ban bekövetkezett haláláig ottani kastélyában élt. Azt kívánta, hogy hamvait a firenzei Santa Croce templomban helyezték örök nyugalomra Galilei, Michelangelo és Machiavelli mellett. A döntés joga a végrendelet szerint feleségét illette, és ő bele is egyezett azzal a feltétellel, hogy majd őt is férje mellé temessék. Az olasz kormány elutasította ezt a kérését. Olympe végül így is hozzájárult a hamvak átszállításához, de azokat csak 1887-ben vitték át Firenzébe.

A romantikus olasz opera szerzőtriásának (*Bellini, Donizetti, Rossini*) legtermékenyebb és legszerencsésebb életű alkotója volt. A 19. század első évtizedeit sokan így jellemzik: Beethoven és Rossini kora. E két nagyság két teljesen különböző zenei, művészi világot testesít meg, de egyikőjük zenéje nélkül sem lehetne megérteni a zenei romantika kezdetét.

Rossini életműve több tucat opera mellett egyházi művek, kantáták, vonósnégyesek és vokális zene. Hosszú évtizedek pangása után új lendületet

adott az olasz dalműnek. Stílusának legérdekesebb oldala a ritmus rendkívüli változatossága, a gyors tempójú áriák, a virtuóz dallamkezelés, ragyogó (*olykor harsány*) zenekari

színek már-már a burleszk határán járó humor.

Az előadás közben a következő zenei részletek hangzottak el:

- Sevillai borbély Rosina kavatinája,
- Olasz nő Algírban I. felvonás vége,
- G-dúr szonáta vonószekarra,
- Olasz nő Algírban nyitány-részlet,
- Sevillai borbély 2 részlet,
- Tell Vilmos nyitány-részlet,
- Stabat Mater részlet,

- Reggeli egészségügyi prelúdium – zongoradarab,
- A tolvaj szarka nyitány vége.

Rossini igazi ínycsok volt, neve nem csak a zene, de a gasztronómia világában is nagyon ismert. Azt is mondta: „igaz, hogy 18 évesen írta első operáját, de ami sokkal fontosabb, 30 évesen ismerte a kontinens összes nagy szakácsát”. A zeneszerzőnek dedikált fogások között olyanok szerepeltek, mint a fogoly-erőleves, amelyben parmezánnal ízesített fogolyhús-gombóc és makaróni volt a levesbetét. Tudták róla, hogy a libamáj és a szarvasgomba nagy rajongója volt. Általánosságban a „Rossini módra” valamilyen libamáj-szarvasgombás kompozíciót jelent.

Korának karikaturistái a művészt gyakran főzés, tortadíszítés közben ábrázolták, házában ugyanis szombatoként Rossini-esteket tartott, amelyekre maga készítette el az ételek egy részét.

OMNYE KÖZGYŰLÉS

Az OMNYE 2024. április 24-én 10 órára összehívta évi rendes közgyűlését. A találkozó helyszíne a szokás szerint a MOL Dunai Finomító színházterme volt.

A Közgyűlésünket összekötöttük egy szakmai nappal, ami alkalmat ad arra, hogy az alapszabályunknak megfelelően élő kapcsolatot ápoljunk a MOL-lal, amely támogatja az Egyesületünket. Mindenki kíváncsi volt a régi munkahely életére, ezért szívesen vettük Kászonyi Péter DS HR Partner Vezető előadását a MOL Magyarország 2024 évi humánpolitikai helyzetéről. A tény adatokból látszik, hogy egyre több fiatal van a MOL-ban. Ugyanakkor a vállalatnál töltött évek száma ugyan csökkent, de így is az átlagosan több mint 9 év jó munkahelynek mutatja a MOL-t. A fluktuáció 9,6%.

A MOL humán politikájának első pillére a bevonás. Nemcsak az új szakemberek, de új szemléletmód behozása is fontos. Már a diákévekben keresik azokat a tehetséges fiatalokat, akiket ösztöndíjjal, nyári képzési programmal, majd kezdő mérnökként speciális oktatásokkal segítik, hogy kötődjen a vállalathoz. A pozíciók betöltése 16% ban belső áthelyezésekkel történik.

A másik fontos szempont a HR szempontjából az elkötelezettség növelése, azaz a kollégák megtartása, a stabilitás biztosítása. Ezért rendszeres a munkavállaló elégedettség felmérés. Ugyanakkor elindították a Dufi arca projektet.

A harmadik fő HR feladat a fejlesztés. Ehhez olyan képzési programok tartoznak, amelyek a nagyobb felelősséget

igénylő beosztásokra képeznek. A dolgozók mintegy 10%-a vesz részt ilyen képzésekben.

Még egy, a nyugdíjba vonulókat érintő program a „Tudásátadás”. A fiatalok hasznos tapasztalatokat szereznek, ugyanakkor a megbecsülés érzését adják.

Majd ezek után Sziva Miklós levezette a közgyűlést, mely több mint 80 fővel, határozatképes volt.

A beszámolóban először ismertette a jelenlegi létszám adatokat. A taglétszám 136 fő. 2023-ban felvételt nyert 10 fő, és felvételét kérvényezte további 10 fő. Elhunyt 3 fő.

Elnökünk elmondta, hogy egyesületünk törvényes keretek között működő közhasznú egyesület. Önkéntes és egyéni aktivitáson alapuló tevékenységet folytat. Rendszeres tervezett évi programjaink sokrétűek, szakmai, kulturális és szabadidős jellegűek. A programokon magas a részvételi arány. Gazdálkodásunk kontrollált, felelősségteljes. Ezután részletesen ismertette a tevékenységeket, és bemutatta a költségvetés elszámolását és az új, tervezett költségvetést. A beszámolót egyhangúan elfogadtuk.

Az Ellenőrző Bizottság ismertette, hogy nem talált kifogásolni valót az Egyesület működésében. Jelentésüket elfogadtuk.

A szünetben kiosztásra került a Macsali Károly által szerkesztett OMNYE 2023-as újság.

Mindezek után, a DUFÍ finom ebéddel vendégelt meg minket.

Statistikai adatok		
	Fő	
Férfi	80	59%
Nő	56	41%
Összesen	136	100%
	Fő	
65 alatt	2	1%
65–70	35	26%
70–75	37	27%
75 felett	62	45%
Összesen	136	100%

OMNYE alkotók kiállítása a BKK-ban

Április 29-től május 12-ig lehetőség nyílt a százhalombattai Barát-ság Kulturális Központban öt OMNYE tagnak, alkotásaik bemutatására, kiállítás formájában. Bemutatkozott Börzseiné Győry Éva, Gulyás Józsefné, Kati, Tarnócziné Barabás Irén, Szilágyi Erzsébet, Betka, Barabás Mária, Trudi. A köszönő levelet minden alkotó részére névre szólóan megküldte a BKK.

BÖRZSEINÉ GYÖRY ÉVA

Már nagyon régen szerettem kézimunkázni, de hogy fejlődhessek, 1974-ben Veszprémben egy népi díszítőművészeti szakkörvezetői tanfolyamon vettem részt.

Számomra nagyon fontos volt mindig, hogy a régi szép dolgok ne kerüljenek szemétké. Egész kis gyűjteményem van régi csipkékből, díszes, csipkés zsebkendőkből, hímzett viseleti darabokból.

Az évek alatt sok hímzett darabot készítettem, zalai fehérhímzéses inget, mezőkövesdi szűrímzéses kabátot, a híres veszprémi szűr mintájával pelelrint hímeztem.

Mindig szerettem a gyapjúval dolgozni. Nagyon-nagyon gazdag a mintakincs-használok a rábaközi, és az erdélyi-udvarhelyi, széki, torockói, kalotaszegi – hímzésekkel. Mindenfélét varrtam, párnákat, terítőket, falvédőt, könyvborítót, táskát kalocsai, matyó és erdélyi hímzések felhasználásával.

Az évek során sok új technikát is megtanultam könyvekből, ellestem bemutatókon, különböző foglalkozásokon, a szalmafonás alapjait tanfolyamon tanultam. Szívesen alkalmazom a decoupage technikát, a kisebb motívumokat karácsonyi és húsvéti díszekhez használom. Könyvből tanultam meg a szalaghímzés alapjait.

A régi népi motívumokat igyekszem „átmenteni”, mai viseleti darabokon,

táskákban, használati tárgyakon alkalmazni.

Szívesen alkotok mindenféle dolgot, pihentet, kikapcsol és boldog vagyok, ha másoknak is tetszik!

A munkákról: Mostanában sokféle dolgot készítek filcből, a „manómánia” engem is elért. A vecsési Káposztafesztre készültek a manók, a virágos batyubabok, a kulcstartók, fityegők.

A táskákat és neszeszereket használt farmerekből varrtam, néhányat – ez most a legújabb kísérletezés eredménye – kalocsai, matyó és erdélyihímzések felhasználásával. A viseleti darabokat népi motívumok díszítik, eredeti színezéssel, kalocsai, matyó, sióagárdi és palóc mintákkal.

GULYÁS JÓZSEFNÉ KATI

1976 óta élünk Százhalombattán. 2006-ig a Mol-nál dolgoztam adminisztratív területen. Aktív éveim lecsendesedéseként kerestem a kreatív tevékenységeket.

Szívesen foglalkozom gyöngyfűzéssel, horgolással, mozaik technikával, kavics festéssel. Alföldi gyermekéveim természet közelsége nagy hatással voltak rám.

Utazásaink során megihlettek a katedrálisok rózsablakai és az üvegre festett képek. Ennek hatására kezdtem el az üvegre való festést, mely immár hobbimmá vált. Örömmre szolgál az alkotás élménye, a színtelen felület színessé varázslása és a hatás, amint a napfény áthatol a képeken.

Közben kerestem a lehetőséget is, hogy fejlesszem magam, és rátaláltam Némethné Wéber Gabriella magyar térrendező és üvegfestő művészre, akinek sokat köszönhetek. A nála tanultakat főleg a mandalafestésnél alkalmazom.

Témáim és jelentésük: Mandalák: (szanszkrit) kör, ragyogás, színes kavalkád, színharmónia, varázslatos, gyógyító és védelmező, a jó gondolatokat hívja elő.

Életfák: Az életet jelképezik a változást, a növekedést, a fejlődést. A rajz a lelkemből születik, a színek keltik életre a fát. Az ágakon megjelenő spirálmotívum a lélek megtestesítője, mely az örök körforgást, az újjászületést szimbolizálja.

Természet: Cinege a napraforgón, Évszakok.

A képeimmel szeretnék örömet szerezni a megtekintőknek.

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

1948-ban születtem Ercsiben. Már gyermekkoromban festésre, rajzolásra biztattak tanáraink képességem miatt, azonban csak a kilencvenes évek elején kezdtem el tájképeket, csendéleteket festeni és portrékat rajzolni. 1997-ben a zebegényi Szőnyi István Szabadiskolában tanultam portréfestő szakon. Márton Béla százhalombattai és Bíró Ilona érdi festőművésztől kaptam személyes tanácsokat, biztatásokat. Az érdi Poly-Art művészeti alapít-

vány tagja vagyok. Technikáim: Olaj, tus, akvarell, grafit. 2000. nyarától a japán raku technikát alkalmazó kerámia készítésel ismerkedem.

Több tucat önálló kiállításom volt és számtalan kollektív kiállításon vettem részt, ahova zsűrizés után kerültek be alkotásaim. Realista stílusban festek. Sokféleképpen és sokféle témát, és egyre kifejezőbben, egyre nagyobb lendülettel, mintha szeretném behozni azt a több évtizedes lemaradást, amikor az egyéb teendők elnyomták a festői kifejezés vágyát.

Hitvallásom : idézet Veres Pétertől:

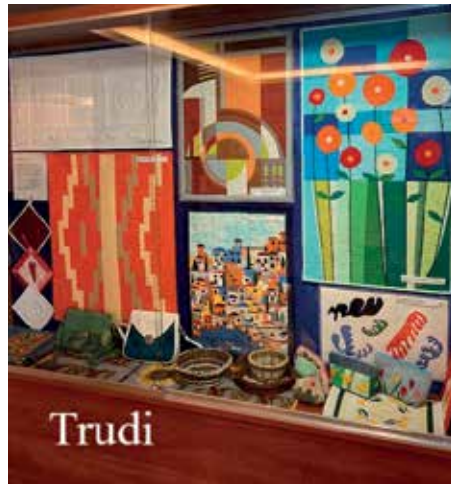
Kapaszkodj meg ebbe a földbe erősen, magyaron, ha nem lehettél szálfá, legyél cserje, vagy legyél csak gyom.

A képek címei balról jobbra: Vilkolinec, Dunai táj, Sétány, Nádkévek.

SZILÁGYI ERZSÉBET, BETKA

A kézimunka szeretete és elsajátítása már a gyerekkorban, 10 éves korom körül kezdődött. Kötés, horgolás, keresztszemes terítők készítése és a varrógép használata is 14-15 évesen már elég jól ment.

Ezek aktivitását leginkább az életkörülményeim befolyásolták: hol többet, hol kevesebbet foglalkoztam vele.

A foltvarrással az unokám megszületése után, az első falvédő készítése kapcsán (rátét technika) kezdtem ismerkedni. Az évek során nagyobb ágytakaró, nagyobb falvédő, és egyre többet próbáltam kézimunkázni.

Nyugdíjba vonulásom után újra előkerült a horgolótű. Elkészült néhány terítő, majd az amigurumik horgolása lett a sláger az unokák örömeire. Az amigurumi, japán horgolási vagy kötési technika. Maga a szó horgolt/kötött játékot jelent.

2022-ben csatlakoztam a helyi Folthalom Foltvarró Csoporthoz és még ez év decemberében megválasztottak vezetőjükké.

A vitrin középpontjában Nádasy Istvánné Andrea Róma keresztszemes képe látható. Andrea sok szép munkái közül ez még nem volt kiállítva, kértem néhány hétre akasszák le otthonuk faláról!

Az asztalközép a Foltvarró Céh 2023. évi Foltvarrók Napja alkalmából közzétett mintája alapján készült. A baloldalon látható asztali futó foltos életem első „tábori közösvarrás” eredménye. A „cicapárnákat” az unokák kapták, ahogy az amigurumi nyuszikat és elefánt is. A kínáló tálkák, tárolók zsinórvarrással készültek. A házikó ajtókopogató: szí-

vesen látunk, bújj be! Mintája a tatabányai foltvarróktól származik, az általuk szervezett foltfesztiválról.

Férjem szerint érthetetlen, hogy mi foltvarrók darabolunk, varrunk, majd újra darabolunk és újra összevarrjuk..., de végeredmény a szép munkadarab!

BARABÁS MÁRIA. TRUDI

Miután nyugdíjas lettem többféle kreatív hobbival is megismerkedtem, de szenvedélyemmé a foltvarrás, angol nevén patchwork lett, amelynek számtalan technikai változatát ismertem meg. Varrógéppel varrni ugyanis már kora gyerekkoromban megtanultam. Édesanyám varrónő volt és fontosnak tartotta, hogy lányának a tudását átadja.

Általában olyan tárgyakat készítek, amelyek a lakást díszítik, pl. faliképek, függönyök, ágytakarók, asztalterítők vagy a háztartásban használhatók pl. edényfógo, tányéralátét, tároló dobozok. Szívesen készítek saját használatra táskákat textilből, a most nagyon divatos farmer anyagokból, ill. textilbőrből is, valamint neszesszereket, bevásárló szatyrokat.

Pár éve kipróbáltam az un. papírfonást is, bemutatok pár kis kosárkát, amelyek ezzel a technikával készültek. Tagja vagyok a százhalombattai Folthalom Foltvarró Csoportnak és a Magyar Foltvarró Céhnek.

A következő kiállítási tárgyak láthatók a képeken:

Asztalterítő úgynevezett trapuntó technikával, ahol a tűzés adja ki a domború mintát.

Falikép: Kiskakas és a gyémánt félkrajcár.

Falikép: Tavaszi virágzás.

Falikép: Városépítés.

Matisse kiállítás emlékére.

Jordánia: Vörös sivatag

Asztali futó afrikai mintás anyagokból

Terítő asztalközépre.

Textilkép feszített vászon alapra.

MOL CAMPUS látogatás

Így kezdődött a régen várt program, amit már 2023-ban tervbe vettünk:

„Tisztelt Társaim!

Örömmel értesítek mindenkit, hogy sikerrel jártak Elnökünk tárgyalásai a MOL illetékes vezetőivel és egy szakmai előadás keretében lehetőséget kaptunk 50 fő erejéig a MOL Campus, azaz a MOL Székház megtekintésére ingyenesen.”

Így aztán 2024. május 7.-én meglátogattuk a MOL Campust. A gyorsak, a frissek bejutottak az 50 fős keretbe, és a volt munkaadónk szíves vendéglátását élvezhették.

Huff Zsolt fogadott bennünket. Tartalmas és érdekes

programot állított össze a résztvevőknek. MOL-os szakás szerint, Molnár Krisztián tartotta meg az EBK 5 percet, majd Harasta Péter a Campus építéséről, adatairól, jellemzőiről tartott előadást.

Az irodaház 28 emeletes, 120 méter magas, és 2500 munkavállalónak ad otthont, szintterülete pedig megközelítőleg 86 ezer négyzetméter.

Az új székház küldetése, hogy harmonikus munkakörnyezetet teremtsen a dolgozóknak és biztosítsa a hatékony munkavégzést. A belső terek kialakításakor elsődleges szempont volt, hogy támogassa az együttműködést. Az irodák kialakí-

tása a tevékenység-alapú iroda modellt követi, azaz a munkavállalók adott feladatuktól függően maguk dönthetnek az épületen belüli változatosan kialakított és különféle hangulatú terek közül az aktuális munkahelyükről, és ezt bárkikor rugalmasan változtathatják.

A zöld terek a központi átriumtól egészen a kilátóteraszig, az épület egészét keresztül szövik. E terek közösségi katalizátorok is, de támogatják a kikapcsolódást és az inspirációt is. A beáramló természetes fény és a hőmérséklet szabályozására a legfejlettebb technológia szolgál, annak érdekében, hogy a legtökéletesebb körülményeket teremtsék meg munkatársaiknak.

A MOL Campus a legszigorúbb fenntarthatósági elvárásokat is teljesíti. Hazánkban egyedülálló környezetvédelmi minősítéseket szerzett az olyan innovatív megoldásoknak köszönhetően, mint a 900 m² napelem, a geotermikus energiát használó hűtési és fűtési rendszer, valamint a szürkevíz újrahasznosítás.

Huff Zsolt bemutatta Pulay Krisztiánt, az utódját, aki a MOL Csoport-szintű Termelés- és Fejlesztés Ügyvezető Igazgatója.

Egy ilyen látogatáskor nem lehet kihagyni a szakmát sem, Zsolt vázolta a MOL 2030-as stratégiáját.

Ebből a MOL víziót kiemelve a következőt mondta: A holnap megoldásaival biztosítjuk az okos energiaátmenetet: fenntarthatóbbá, önellátóbbá és versenyképesebbé tesszük a régiót. A MOL-csoport az okos átmenetben hisz: a zöld átmenet elősegítése mellett Európa gazdasági jólétéről sem feledkeznek meg.

Ezután a MOHU vezetője tartott előadást a hulladékgazdálkodásról.

Az előadás végén nagyon gusztá finomságokkal vendégül láttak minket, majd következett az épületbejárás. Végig haladtunk az egyterű irodákon, megnéztük az éttermet, majd felmentünk a kilátóteraszra. Fényképeket készítettünk, gyönyörködtünk a panorámában.

Nagyon érdekes, futurisztikus, pláza jellegű volt az épületbelső. A társaság véleménye szerint fiataloknak való munkahely.

A POLGÁRMESTER LÁTOGATÁSA

Nyakunkon az önkormányzati választás, ezért programunkat hirtelen módosítani kellett. A kampány keretében Vezér Mihály polgármester és Török Sándor alpolgármester érkezett hozzánk, hogy számoljanak az elmúlt öt év önkormányzati eredményeiről és a jövő terveiről. Szerepeltek az óvodai és iskolai ellátások problémái, az öregek megbecsülése, és a tényleg gazdag városi kulturális programok támogatása. Nehézséget jelent az önkor-

mánzatnak, hogy az állam csökkentette az önkormányzati hatásköröket. Választak a felmerült kérdésekre is. Ezek között szerepelt a kerékpárutak minősége, a vasútállomáshoz a közlekedés, és a közösségi költségvetés bevezetése.

Ezután Török Sándor alpolgármester szólt az OMNYE tagjaihoz. Többször járt nálunk, és szívesen látogat ide, mert nagyon megbecsüli az aktív nyugdíjasokat.

ROUTE 66 Chicagótól Los Angelesig

2024 május 24.-i napunkon tagtársunk Kotalik Sándor élménybeszámolót tartott az Egyesült Államokban 2022-ben – barátjával együtt – tett útjáról. Előadá-

Chicago indulás

Calico szellemváros

sát fotókkal és videókkal színesítette. Az utazással Sanyi élete nagy álma valósult meg. Chicagótól Santa Monica városig átutózták Amerikát a legendás 66-oson, a világ egyik leghíresebb országútján.

Kotalik Sanyi így foglalta össze élménybeszámolóját:

„Régi vágyam volt eljutni az USA-ba, de bizonytalan voltam abban, hogy keletre vagy nyugatra lenne érdemes menni, mert annyi a látnivaló. Megkerestem egy régi katonatársam, Hrabovszki Janit. Mivel 45 éve nem találkoztunk, megegyeztünk, hogy annyi megbeszélni valónk van, hogy egy hosszú útra kell elmennünk. Így esett a választás az USA 66 útra. Ez keletről nyugatra tart és 8 államon megy keresztül.

Terv szerint 4 motoros barát is csatlakozott volna hozzánk, de mire az út tervezésre került ők már lemorzsolódtak. Maradtunk ketten minimális angol nyelvtudással, de annál nagyobb önbizalommal. Foglaltunk repülőjegyet, egy KIA Sortig gépkocsit, és 2022 szeptember 12.-én elindultunk a Budapest-Brüsszel-Chicago útvonalon, hogy megvalósítsuk tervünket.

A chicagói érkezés után megkerestük a 66-os út kiinduló pontját az ADAMS és a MICHIGAN utca sarkán. Másnap meglátogattuk a várost, a WILLIS Tower 103 emeletes épületét, az óriáskereket, valamint a városi felhőkarcolókat.

Szeptember 14.-én a MISSISSIPI folyó hídján keresztül Springfield irányába indultunk el a 66-os útra. Minden nap volt valami humoros élményünk, ami a nyelvi nehézségből adódott, vagy csak éppen az élet hozta.

Nyolc államon áthaladni, és a Grand canyont, az Antilop canyont, a Glen canyont bejárni fantasztikus élmény volt.

Grand canyon

A 66-os út nyomvonalát már sok helyen autóúttá, autópályává építették, ezért a 3800 km-ből csak kb. 1600 km volt eredeti, de a sok elhagyott benzinkút, motel megadta a régi út hangulatát. Sok látogató központ és múzeum az indiánok kezelésében van.

Részt vettünk egy helikopter túrán is a Grand canyonba, ez is egy felejthetetlen élmény. Meglátogattuk Las Vegast, kaszinóztunk több kevesebb sikerrel. Meglátogattuk a HOOVER Dam-ot, ami egy hatalmas mérnöki csoda a maga méreteivel.

Engem a legek között az Antilop canyon természeti szépsége fogott meg fantasztikus színeivel.

Los Angelesbe érve a Santa Monica Beach-en áll az oszlop, amely a 66-os út végét jelzi. Átölelve az oszlopot teljesítettük a küldetést és lementünk az óceánba lemosni az út porát.

22 napot töltöttünk az Államokban fantasztikus élményekkel. A tervezett 3800 km helyett mi 5200 km-t tettünk meg, mert az utunkon minden nevezetességet megnéztünk, ami az utunk mellett lehetett: Új Mexikóban a nagy Meteor Kráter, az Apolló űrhajós központ, Calico szellemváros, és a felsorolást még folytathatnám.”

Antilop canyon

DÉL-SVÁJC és az ÉSZAK-OLASZ TÓVIDÉK

2024. május 20-26.

Május 20. Hajnali 4 órakor Buda-
pestről, majd 5 órakor Százha-
lombattáról elindultunk a hét napos
körutazásunkra. A buszon a szokásos jó
hangulatban ettünk, ittunk és vártuk az
eseményeket. Kedves meglepetés volt,
hogy Ili menet közben, online vezény-
léssel frissítő tornát tartott. Sajnos most
nem tudott velünk tartani. Még szeren-
cse, hogy a pilótánk nem csinálta eze-
ket a gyakorlatokat! Utunk Szlovénián
keresztül vezetett néhány megállóval.
Majd a végtelennek látszó olaszországi
autópálya következett. Csapatunk sze-
rencsésen megérkezett. A hosszú utazás
után elfoglaltuk szállásunkat, a vacsora
és az eső már várt minket.

Május 21. Mindjárt az első reggel
jól kezdődött. Reggelink elfogyasztása
előtt egy kellemes zongoraszóval káp-
ráztatott el minket Balogh Edina. A
május 21.-i programunkban Svájc volt
az úti cél. Bellinzonában, a három erőd
városában néztünk körül. A három
erőd a középkortól a szent Gotthárd
hágó és a Lukmainer hágó ellenőrzésé-
re épült, ma a világörökség része. Majd
Svájc talán egyik legszebb városába,
Luganoba utazunk. Az óváros, majd a
tóparton a Lago di Lugano szépségé-
ben gyönyörködtünk. Délutánra egy
valódi svájci csokigyárba látogattunk,
ahol megkóstolhattuk az ország külön-
leges édességeit is.

Május 22. Como – Menaggio –
Bellagio. A nap esősen indult, de a
délelőtti folyamán már napsütéssel
folytatódott. A Comoi-tó Olaszország
legszebb és Európa legmélyebb tava,
400 méter mély. Északon szélesen in-
dul, majd két vékonyabb tóra ágazik
szét. Bellagio a két láb között van,
onnét már csak egy gyönyörű komp
utazás vezetett tovább, nekünk éppen
Menaggioba. Menaggio és Bellagio, a
turisták kedvelt helyei szebbnél szebb
villákkal és hotelekkel, hatalmas ker-
tekekkel, amelyekben pálmák és cso-
dálatos virágok pompáznak. Meg kell
említeni, hogy Berci idegenvezetőnk
felajánlotta, hogy akik szeretnék meg-
nézni az esti Milánót, azokat vacsora
után szívesen elkíséri. Többen éltünk a
lehetőséggel és vonattal elutaztunk Mi-
lánóba. Nagy és felejthetetlen élmény-
ben volt részünk.

Május 23. Először a Verzasca Dam

gáthoz indultunk mely 92 km-re volt
szállásunktól. Komor hegyi vidék, ra-
gyogó tiszta vízzel. Ezek után a dél-
előtti órákat Locarnóban, a szép fek-
vésű mediterrán városban töltöttük.
Siklóval felmentünk a város feletti
sziklára épült Madonna del Sasso bú-
csújáró templomhoz, ahonnan gyö-
nyörű panorámaképeket készíthettünk
az elénk táruló tájról. Ezután végig a
Lago Maggiore festői partján haladva
indultunk Stresa elegáns üdülővárosá-
ba. Nem véletlenül nevezik Stresát a
Lago Maggiore királynőjének: ez a vá-
ros mesés, elegáns és tiszta. Rövid
hajóúton voltunk a Borromeo-szigetek
mentén, közben kikötöttünk Isola dei
Pescatori-n is. Az Isola dei Pescatori
ahogy a neve is mutatja, a halászok
szigete, minden lakója a halászatból élt
régén. Ez a picike sziget mindössze 300
méter hosszú és 100 méter átmérőjű.
Tudjuk, hogy a májusi eső aranyat ér,
de most ez nem esett jól, mert jól esett.

Május 24. Ma mindannyian Milá-
nóba mentünk, és nappal is megnéz-
tük a lombard fővárost. Milánóban
napsütésben csodáltuk meg a nevezet-
ességeket. A milánói operaházat is,
amely most be volt állványozva. A la-
tin kereszt alaprajzú passzázsos végig
haladva kiértünk a Dóm térre, majd
Berci idegenvezetésével bejártuk be-
lülről és kívülről a monumentális dó-
mot. A csapat fele felment a tetejére,
onnan tekintve meg a szép kilátást, és a
csipkézett tornyokat, a többiek a múze-
umban ezek másolatait nézhették meg.
A délutánt már Bergamóban töltöttük.

Bellinzona

A város két részből áll. A Citta Alta
(felsőváros) ma is tökéletesen őrzi kö-
zépkori jellegét. Mintha megállt volna
az idő. Felvonóval mentünk fel az óvá-

Madonna del Sasso Locarno

Milano Sforza kastely

Certosa di Pavia kolostor

Pavia Ticino folyó hidja

Mindenki itt

Séta Bellagioban

rosba. Hangulatos, szűk utcákon sétáltunk. A felsővárost városfal veszi körül, mely 2017 óta az UNESCO Világörökség része. A Città bassa (alsó város) városrész nagy része a huszadik század

során épült ki. Ez Donizetti szülővárosa, itt élt élete végéig. Megtekintettük Donizetti házát, ahol alkotott, és a Santa Maria Maggiore katedrálisban az impozáns fehér márvány síremlékét.

Május 25. Grazzano Visconti–Piacenza–Pavia–Certosa di Pavia kolostor. Először Grazzano Visconti–mai napig a Visconti családi birtok egy része – az 1400-as évekbe repít minket vissza. Az 1395-ben épült vár igazi középkori hangulatot áraszt. Az ódon kis utcákon sétálva legendákkal és a helyi művészeti iskola alkotásaival ismerkedtünk meg. Az egykoron Visconti és Sforza család fennhatósága alatt álló Piacenza középkori város a következő állomásunk. Városnéző sétánk során megtekintjük a barokk szobrokkal övezett híres Piazza dei Cavallit, a Városházát, majd a XIII. században épült Dómot, valamint szép reneszánsz épületeket. Majd Lombar-

dia történelmi városába, Paviába utaztunk. Gyönyörködhattunk a Visconti kastélyban, valamint a San Michele román stílusban épített koronázó templomban (itt koronázták meg Barbarossa Frigyet is). Megcsodálhatjuk Olaszország legnagyobb épen maradt korabeli épületegyüttesét, a XIV.sz-i Certosa di Pavia kolostort. Láthattuk monumentális templomát, gyönyörű kerengőjét és a barátházakat. Sétáltunk Pavia óvárosában, megcsodáltuk a XIV. században alapított egyetemét, átmentünk a Ticino-folyó fedett hídján, amely Európa egyik középkori látványossága.

Május 26. Mivel egyszer minden véget ér, búcsút vettünk a látottaktól és elindultunk hazafelé. Útközben még egy rövid időre megálltunk Sirmione-ben, a Garda-tónál. Aztán irány az autópálya. Viszontlátásra Olaszország!

JUNIÁLIS 2024

A sátor

Ki emlékszik már arra, mikor volt az első Juniálisunk? Erre a kötetlen, laza ünneplésre az idén is közel száz fő jelentkezett, melynek főszervezője Mérges István volt. Az előkészítő csapat derekasan dolgozott, és újra a kék sátrak alatt gyűlt össze a tagság. Csapolt sör, bor, üdítő italok és ásványvíz került az asztalokra. De még ennél is több és változatosabb volt az a sok-sok házi sütemény, amit asszonyaink sütöttek erre az alkalomra. Ismét három főzőcsapat készült, hogy ebédellásson bennünket. A híres, Kovácsék féle vegyeshús mellett a Valent házaspár zalai babos káposztát főzött, a Balai Mária által vezényelt csapat pedig babgulyással készült. A torna a Juniálison sem maradhatott el. Ili vezényletével, női többséggel meridián zajlott a zöldben, az árnyas fák alatt. Délelőtt újra összeállt a négy vetélkedő csapat, hogy megküzdjön Gyöngy Marci fondorlatos kérdései-

Juniális torna

Marci vetélkedőt vezet

Komolyzenei vetélkedő

Kovácsék főznek

Valenték káposztája

Balai Marika csapata

vel. Történelmi kérdések, hamis-igaz állítások, melyekre a helyes választ kellett kitalálni. A legrafináltabb kérdés mégis az volt, hogy párosítsuk Százhalombatta szoborneveit az alkotókkal, és nevezzük meg felállítási helyüket. De aztán enyhült a helyzet, mert már „csak” egy történetre volt szükség a finomítói időkből. Az eredményt egy képen mellékeljük. Hajrá Brutális Juniális! Az ebédből mindenki alaposan kivette a részét. Hogy a csendes szieszta ne legyen zavartalan, Tolvaj Gábor komolyzenei fejtörőt rendezett. Itt az egész társaság bekapcsolódhatott saját tippjeivel. A végén három fő vetélkedett, ők az első fordulóban 10 pontot értek el. Közülük került ki a győztes, Buda Dénes! Mindkettő vetélkedő jó hangulatban zajlott le, a megérdemelt ajándékok a résztvevőknek/győzteseknek kiosztásra kerültek.

Mindezekhez végig a remek zeneszámok, a túl kedvező időjárás elle-

	1	2	3	4	5	ÖP	
1. ARANY- ÁSOK	3	4	11	1	5	24	II
2. BRUTÁLIS JUNIÁLIS		6	11	7	4	28	I
3. MOTOR- HAJTOK	4	2	11	1	4	22	III
4. TUDOROK	1	6	6	2	4	19	IV

Vetélkedő végeredménye

nére is fokozták a jó hangulatunkat! Meglepően sokan táncra perdültek a nem éppen táncparkett minőségű fűvön.

Köszönet minden szervezőnek, és segítőknek, akik fáradságos munkával összeállították a színes programokat! Köszönet illeti azokat a nyugdíjas társainkat is, akik a rendezvény elő- és utómunkáiban fizikai munkát végeztek.

Szép volt jó volt, mindenkinek kellemes nyári napokat kívánunk.

Tánc

Egynapos kirándulás Gánt-Csókakő-Mór június 10.

NAGY SIKER VOLT!

Balai Marika már megint szervezett nekünk egy isteni kirándulást. A létszám 30 vagy 40 fő volt? Nem is tudom, de sokan voltunk. Az útirány Gánt-Csókakő, végezetül Mór városa.

Gánton kezdtünk, esőben, de jó hangulatban. Ez bizony egy Mars Expedíció volt a Vértesben. Mert az egykori bauxitbánya külszíni fejtése igazi marsbeli tájnak látszik. Informatív tanösvény kalauzolja végig a területen a látogatókat. Mindenki a maga tempójában, kényelmesen nézhette végig a múzeumot és a területi bejárást. A gánti szabadtéri geológiai múzeum

Gánt geológiai bemutatóhely

fantasztikus hely, geológiában teljesen járatlan látogatók számára is, maradandó élmény a hullámzó vörös lankákon sétálgatni.

Gánton 1920-ban bukkantak a jelentős karsztbauxittelepre. A külszíni bányát 1926-ban nyitották meg. Az 1930-as években a világ egyik legismertebb bauxitbányája volt. A bányában 1953-ban volt a csúcspont, 600 000 tonnát termeltek. Az 1980-as évekre a telepek kimerültek, 1987-ben pedig meg is szűnt a kitermelés. Azóta a Vértes oldalában lévő hatalmas, felszakított sebeknek tűnő fejtéseket több-kevesebb sikerrel visszaadták a természetnek. Kivétel ez alól a jelenleg látogatható, a 80-as években nyitott külszíni fejtés, ahol létrehozták a páratlan szabadtéri geológiai múzeumot.

Balás Jenő Bauxitbányászati Múzeum: A bányagödör szélén a mesterségesen kialakított tárnában és udvarán alakították ki az érctelep felfedezőjéről elnevezett múzeumot. A vágatban bányászati szerszámokat, eszközöket, régi fényképeket láthatunk, az udvaron két hajdani bauxitszállító mozdony is helyet kapott.

A következő állomásunk Csókakő.

A vár alatt található ún. bányaudvar, ahol leparkoltunk. Itt látható a 2007-ben felavatott Trianoni emlékhely is. Innen indult gyaloglásunk egy nemrég átadott kálvária úton a várig. A várnál Sziva Miklós tartott egy vártörténeti kiselőadást, majd indultunk óvatosan

a köveken és a lépcsőkön felfelé a bástyára!

A térség a 13. században a második legjelentősebb hatalmi központ volt, Székesfehérvár után. Csókakő is, mint akkoriban szinte az egész Vértes a Csák nemzetség fennhatósága alá került. Csókakő vára körül komoly védőgyűrű volt, mely mindenfajta külső erőnek addig könnyűszerrel ellenállt. A vár három oldalát meredek sziklafal védi, ezeket mesterséges sziklaárokokkal is elhatárolták. A 16. században azonban védelmi jelentőségét elvesztette, mert a török hódítók hatalmas túlerővel szemben már kicsinek számított az erődítmény. Pusztulása – ellentétben sok társával – nem a Habsburg várombolási lázhoz köthető, itt csupán az enyészet dolgozott. 2014 tavaszára a vár nagy része teljesen újjáépült.

Az utolsó állomásunk az Ezerjő városa, Mór.

Nagyon átfogó, mindenre kiterjedő – beleértve a történelmi időket is – idegenvezetésben volt részünk, egy kedves, tősgyökeres móri hölgy személyében.

A móri sétánk kiindulópontja a Szent István park volt, ahol a város történelmi ismertetője elkezdődött. Itt láthatuk a katonaszobrot, mely Bory Jenő alkotása. A katonaszobor és felirat őrzi az I. világháború halottainak emlékét.

A Szent György szobor, egy II. világháborús emlékmű. A márványoszlop tetején a sárkányt legyőző Szent

Gánt Bányamúzeum

Csókakő vár

Csókakő A toronyban

György bronz szobra látható, az oszlopon pedig több bronzgyűrűn feliratozva, az áldozatok nevei olvashatók.

Következett a Láncos-kastély vagy más néven Luzsénszky-kastély Mór főterén. Az 1790-es években építették, nevét az előtte húzódó lánckerítésről kapta. Tovább haladva megálltunk és meghallgattuk I. István feleségét, a boldoggá avatott bajor Gizellát (*Boldog Gizella*) ábrázoló bronz szobor történetét, amely Mór egyik jelképe. Az első magyar királyné bajor származású hercegnő volt, és a móri németek nagy része is onnan települt ide.

A következő állomás a Lamberg kastély volt. A Fellner Jakab tervei alapján 1766-ban késő barokk stílusban épült kastély jelenleg a Múvelődési Központnak, és a Német Nemzetiségi és Helyismereti gyűjteménynek ad otthont. Az 1701-ben épített majd az 1800-as években újjáépített Kapucinus templom, Mór jellegzetes épülete, ahol a kiterjedt Lamberg család több tagját a templom altemplomában temették el.

Átellenben áll Szent Flórián. Az 1745-ben állított szobor a nagy móri tűzvész idején megsérült, 1844-ben újra állították a szobrot. Tovább haladva elértünk a Móron született magyar miniszterelnök Wekerle Sándor díszterére. Közben megtudtuk és láttuk, hogy melyik iskolában végzett a szintén móri származású magyar Nobel díjasunk Krausz Ferenc.

Innen elkísért minket idegenvezetőnk a Pince utcán keresztül a Bozóky Bormúzeumhoz. A lefoglalt pincetúrán a Bormúzeumban, már vártak minket. Itt megmutatták a kiállított régi borászattal kapcsolatos tárgyakat, majd a borospincében a borkóstolások következtek. Még gyógyfüveket is kaptunk rágsálni a borfajták mellé.

A végén Mérges Pisti nótázásával közösen zártuk a borkóstolót, a pincelátogatást. Köszönjük Marcsinak a sok-sok szervezéssel járó programot, nagyon jó volt, jól éreztük magunkat.

Csókakő büntetés

Mór Lamberg kastély

Boldog Gizella szobor

Bor kóstolás

Dél-Magyarországi kirándulás

SZEKSZÁRD

Szekszárd, Tolna megyében a nemes borok és a művészetek városa. 12 óra-
kor érkezünk a Béla király térre, ahol a belvárosi katolikus templom harangjai megszólaltak. Nekünk? A templombelsőn sajnos csak az üvegajtón keresztül tudtuk megnézni.

A templomot 1805-ben Tahler Jó-

zsef egytornyos barokk homlokzattal tervezte, de szigorú vonalvezetése már némi klasszicizáló hajlandóságot is elárul. A templom belső kiképzése késő barokkos.

A Megyeház udvarán megtekintettük az apátságból megmaradt romkeretet, a bizánci stílusú templom falai közt sétáltunk. A szekszárdi bencés apátsá-

got I. Béla király 1061-ben alapította, a hagyomány szerint itt temették el, de a királyi sírt soha nem találták meg.

Szekszárdi borok háza

Mohács Nemzeti emlékhely

Mohács Busó udvar

Mohács Szt Miklós taposómalom

Pécs Selyemgyár Kulturális negyed

MOHÁCS

Városnézés és borkóstoló után indultunk tovább Mohácsra, a Nemzeti Emlékhelyre.

Az 1526. augusztus 29-i mohácsi csata helyszínén, régészeti feltárasokat követően, 1976-ban nyílt meg akkori nevén a Történelmi Emlékhely. Az emlékhely kapuja 14000 csontra emlékeztető elemből áll. A Szent Koronát mintázó fogadóépületben a föld alatti szinten régészeti leletek vannak. A közel 30 perces vetített film bemutatja, átélhető és kézzel fogható valóságban, hogy a mohácsi csata hogyan zajlott le. Az épület legfelső kupolaszintjén az időszaki tárlatokat tekintettük meg.

A sírkert felé egy földbe épített átriumos építményen haladtunk tovább, ahol sok információ szolgált, többek között a csatát megidéző költemények.

Az emlékparkban sötétbarna kopjafák között emlékeztünk a csata áldozataira. Számítások szerint, 1700 elhunyt katona végső nyughelye van itt.

A késő délutáni órában Mohácsra a Duna partján fekvő Szent János hotelben elfoglaltuk szállásunkat.

PÉCS, VILLÁNY

Hétfőn reggeli után pécsi városnézés, majd Villányban Maul Zsolt pincészetében borkóstolóra voltunk hivatalosak.

Pécssett legtöbbször jártunk. Amit közösen megtekintettünk, az a Székesegyház és a Dzsámi. Az utána következő időben, szabad program keretében városnézés volt. Lehetett ba-

rangolni a szépen megépített belvárosban, és megnézni az impozáns, neobaro- rokk városházát.

A Barbakán mellett volt a találkozóhely, ahonnan indultunk tovább, a Zsolnay Kulturális Negyedbe. Itt többen nem jártak, ezért közel egy órás séta keretében megtekintettük a Zsolnay porcelánmanufaktúra már felújított és átépített épületeit. A porcelángyár területén több műemlék szobor, váza kapott helyet az épületek között. A látogatók megismerhetik a Zsolnay Porcelánmanufaktúra több mint 150 éves múltra visszatekintő gyártási folyamatát, közismert motívumait, termékeit. Feltáru- lnak az anyagok és technikák, hiszen a híres eozin termékek előállítására különleges technológiával történik, melynek pontos receptjét a mai napig titokban tartják. Az érdeklődők bepillanthatnak a nyersgyártás, mázolás, égetés műveleteibe, s láthatják, ahogy a gyár festői a szemük előtt varázsolják a gyönyörű motívumokat a Zsolnay-termékekre.

Mindezek után, megérkeztünk Villányba. Itt 4 féle bort kóstoltunk, zsíros kenyérral kínáltak minket. Köszöntöttük Ernő bátyánkat születésnapja alkalmából. Közben az eső is eleredt, nemcsak belül, kívül is kissé áztunk míg a buszhoz értünk.

MOHÁCS

Kedden a tervezetthez képest, annyiban változott a program, hogy Baja a „halászlé fővárosa” előtt, Mohácsra a Szent Miklós vízi- és taposómalomhoz mentünk.

A Csele patak valaha 24 malma közül ez az egyetlen, amely fennmaradt, és látogatható. Több mint egy órás előadásban volt részünk, ahol megtudtuk, hogy az erdélyi mesterek segítségével épített szerkezet Európa egyetlen ismert, működőképes, emberi erővel hajtott malomberendezése. Többen ki is próbálták a taposómalom gépezetét,

Baja Petőfi szigeten a Vizafogó étteremben

Baja Városháza

Béla kutyánál Miklós felolvassa a történetet

Falatozás a községből Baja

tapostak! A kert hátsó részén van egy mészégető kemence, az 1920-as években épült. Itt látható még az ország legnagyobb liszteszsák gyűjteménye is. A gyűjtemények között Mohács környéki sváb családok, székely, felvidéki, kárpátaljai és baranyai magyar családok zsákjait láthattuk. Nagyon érdekes program volt, köszönjük Szabó Jánosnak, aki már az utazás előtt rátalált erre a nem mindennapi látni valóra.

BAJA

Baja a Mohácsi-szigettel szemben fekszik, a Duna bal parti oldalán. A Duna bal oldali mellékága a Sugovica, amelynek keleti partján Baja belvárosa, nyugati partján pedig a kedvelt üdülőterület, a Petőfi-sziget fekszik; a kettőt híd köti össze. Városnézés közben a Belvárosi Szent Péter és Szent Pál templom előtti téren megnéztük a nemrég felavatott Béla kutya szobrot. Eddig csak a bajaiaknak volt ismert, most már nekünk is. Megható történet a magyar vizsla esete.

Kalocsa városháza

A Petőfi szigeten a Vízafogó étteremben nagyon finom halászlét fogyasztottunk. Szép programokkal zártuk a kirándulást, majd Mohácsra visszaérve délután szabadprogram volt a városban.

HAJÓS, KALOCSA

Hazaindulásunk napján, Hajós-Pincefaluban, majd Kalocsán tettünk sétát.

Hajóson többen egy olyan pincébe tértünk be borkóstolóra, ahol a házi gazdák végig vezettek minket, bemutatva pincéjüket, boraikat, miközben elmesélték pincészetük kialakulását is. Fiatalok, ambíciózusok, sok sikert kívántunk nekik távozásunkkor.

Kalocsán ismét szabadprogram keretében városnézés volt, kellemes jó időben.

Kora esti órában értünk haza Százhalombattára.

MILYEN JÖVŐ VÁR RÁNK?

Korunk rohanó világában a választ egyre többen fogalmazzák meg pesszimista felhanggal. Galánfi Csaba - tanár, esztéta - különös témáról beszélt a szeptember 23-i napon. Már jónéhány éve kutatja az összeomlás tudomány szemszögéből a várható jövőképet (kollaptológia). Ebből az aspektusból állította össze előadását. Az itt következő ismertető az előadó álláspontját tükrözi.

A tudomány tisztában van azzal, hogy az egyre szélesedő társadalmi jólét, és a vele járó pazarló gazdálkodás hogyan borította fel a föld ökoszisztémáját. De a veszélyekről megjelenő közlemények Cassandra jóslatoknak bizonyulnak. Ma is sokan állítják, hogy a veszély eltűzött.

Ugyanakkor a tények mást mondanak: Az elmúlt 20 évben a hőhullámok 33%-kal, az árvizek 20%-kal, az aszályok 17%-kal nőttek.

Most milyen korban élünk? Soha nem látott mértékben alakította át az ember a föld ökoszisztémáját, ami kiszámíthatatlan következményekkel járhat. Ezért a másik jellemzője ennek a kornak, hogy létállapotunk kiszámíthatatlan.

Néhány példa: A jelenlegi növekedés mellett 2050-re háromszor ennyi energiára lesz szükség. A rendelkezésre álló nem megújuló energiák mennyisége ugyanakkor csökkenőben van. Ugyancsak szűkös az elektronika által igényelt ritka fémek mennyisége.

A jelenlegi világunkat alapvetően és döntően a hataloméhség, a pénz- és profitéhség határozza meg. A növekedés-orientált világ fenntarthatatlan.

Milyen elképzelések lehetnek a jövőre? A 30-40 év múlva lehetséges állapotokra az emberiség nincs felkészülve. Feloldhatatlannak látszó ellentétek feszülnek korunkban.

A különböző országok politikusai négy évre „tudnak” tervezni. Ezek a folyamatok viszont, amelyeknek okozói mi vagyunk, 20-30 évre terjednek ki. A most keletkező széndioxid hatása 30 év múlva jelentkezik. És érdemes elosztani egy tévhitet is. Az üvegház hatást okozó gázok közül a széndioxid hatása csak 40%. A CO₂-nél 84 szer nagyobb üveghatású gáz a metán. Millió tonna szám szabadul ki a légkörbe Szibériában és Kanadában.

A gazdasági döntésekért a föld valódi urai, és a politikusok felelősek. Bár

Galánfi Csaba üdvözlése

mi, egyszerű állampolgárok is lehetünk ökotudatosak, de ez mind kevés a változáshoz. Hiszen minden tiltakozás ellenére építenek ma is szén erőműveket, vagy továbbra is irtják az Amazonas őserdőit.

A jelenlegi állapot fenntartása érdekében a hatalom igyekszik manipulálni a közvéleményt. Valóságtorzítás történik mesterfokon: valódi információk hiánya, fekete-fehér világ, érzelmek felkorbácsolása, fake news (álhírek), mesterségesen előállított hamis kép és hanganyagok.

A digitális világ, elsősorban a mesterséges intelligencia ebben a bonyolult rendszerben sok segítséget adhat,

Milyen jövő vár ránk

de az ember ökoszisztéma tisztító tevékenységét nem tudja megakadályozni. Ugyanakkor talán még

embertelenebb világot hozhat ránk. A virtuális világ nem léphet a valódi világ helyére. Sajnálatos módon azonban a technika megelőzte a jogot és a szabályozást, ami az embert megvédené.

2030-as években valószínűleg fel kell adni eddigi *életmódunkat*. Kettős feladatunk kell, hogy legyen: Élni a jelenlegi világban, és ezzel egy időben felkészülni egy olyan világra, ami nem hasonlít a jelenlegihez. A felkészülésben a globális együttműködés elengedhetetlen. Ugyanakkor ki kell alakítani

a „nem fejlődés” gazdasági érdekeit, és a föld minden lakosának egy élhető világ megteremtéséhez áldozatokat kell hozni.

Mi az, ami megérthető és megfogadható a mai emberek számára? Értsük meg a jelenlegi folyamatokat. Ismerjük meg és ismertessük mindenki számára. Béküljünk meg velük. Változzunk meg, mert változás nélkül és áldozatvállalás nélkül nincs az emberiségnek jövője. Legyen a jelszó, hogy teszem, amit lehet, ott, ahol vagyok, azzal, amim van.

Malayzia és Szingapur

Látogatás a „Kistigriseknél”

Ez év február-márciusában két tagtársunk Heiman Péter és Mados Ágnes Malajziában és Szingapúrban jártak. Szeptember 23.-i napunkon „Világjárók” sorozatunkban sok képpel illusztrált élménybeszámolót tartottak.

Elmesélték, hogyan szervezték az utazást. Nem egyénileg és nem utazási irodával. Van egy szervezet, amelynek neve: Ázsia Neked és vannak keretutazásai. Csak azt kell megmondani, hogy x nap valahol. Az ember maga tölti fel a tartalmat, és ebben a társaság segít.

Mivel főleg a belvárosban jártak, 2 és fél napig a hop on hop off buszokkal járták az érdekességeket.

Malajzia délkelet-ázsiai ország az Egyenlítő közelében, tizenhárom államból és három szövetségi területtől álló föderáció. Egy harmada van a Maláj-félszigeten, a többi pedig - kisebb szigetektől eltekintve - Borneón, ami kb. 600 km-re van a nyugati országrésztől. A több mint 34 millió lakosú ország fővárosa Kuala Lumpur.

Az ország többnemzetiségű és multikulturális. A lakosság

Szingapúr–Malajzia

mintegy fele etnikailag maláj, a jelentős kisebbségeket a kínaiak, indiaiak és a bennszülöttek teszik ki.

A múltja a területén létező maláj királyságokban gyökerezik, de a 18. század óta a Brit Birodalom uralma alatt állt. 1957-ben a Maláj félsziget (Malaya) elnyerte függetlenségét. 1963-ban megalakították Malajziát. 1965-ben Szingapúrt kizárták az államszövetségből, és az független városállammá vált.

Szingapúr független ország Ázsia délkeleti részén. Az ország főszigetét északról a 900–1500 méter széles Johori-szoros választja el Malajziától. A sziget déli részén, a Malaka-szorosban közel 60 kis sziget áll szingapúri fennhatóság alatt. Az állam nevét a szanszkrit oroszlán és város szavakból kapta.

Az előadás során három érdekes várost ismerhettünk meg. Szingapúrt, Kuala Lumpurt és George Town-t vagy maláj néven Penangot.

Szingapúr egy nagyon gyorsan fejlődő világ. Európát Japánnal összekötő út mellett fekszik stratégiai jellegű terület. Az öböl szélén épült fel a Marina Bay Sands háromlábú luxushotel, tetején egy hajót formázó hatalmas összekötő terasszal. A három 55 emeletes toronyban a szállodán kívül éttermek, bevásárlóközpont és múzeum is található.

A másik attrakció a Garden by the Bay (Kert az öbölnél). Az itt található növény- és állatvilágon túl megcsodálhatók a kert ikonikus építményei – azok az építészeti csodák, amelyek művészien leképezik a természetet. A két üvegdómból álló télikert a mediterrán és a félszáraz szubtrópu-

Kuala Lumpur kiralyi palota

Hotel Marina Bay Szingapúr

Éjszakai falatok a városban

Indiai szentélyek Szingapúrban

Garden by the Bay

Penang gyarmati épület

Petronas ikertorony

si régiók hűvös-száraz éghajlatát reprodukálják. Az ide épített szuperfák némelyike lombkorona napelemekkel rendelkezik a napenergia gyűjtésére, míg mások levegőelvezető tartályként szolgálnak a télikertekből.

Kuala Lumpur viszonylag fiatal, de nagyon feltörekvő város a "kistigrisek" fővárosa. Egyben a legnépesebb város. A város története az 1850-es években kezdődött, amikor Klang maláj főnök önbányákat nyitott a területen.

A kínai az indiai és a maláj népcsoport külön kerületekben lakik. Manapság egyre inkább eltűnik a nagy különbség a nációk között és már vegyes házasságok is vannak.

Egyik legfőbb turisztikai látványossága a Petronas-ikertorony, az építető kőolajtársaság (Petronas) nevét viselő, 451,9 méter magas felhőkarcoló Kuala Lumpurban, Malajzia fővárosában. A két tornyot 170 méter (41. és 42. emelet) magasságban egy kétszintes acélhíd köti össze.

George Town a malajziai Penang tartomány fővárosa. A város a Penang-szigeten fekszik. George Town volt az első brit település Délkelet-Ázsiában, és a Malaccai-szoros tengeri útvonalaihoz való közelsége Ázsia különböző részeiről vonzotta a bevándorlókat. A város egyedülálló építészeti és kulturális városképpel bír, amelyet a különböző kultúrák és vallások évszázados keveredése alakított ki. George Town városközpontját 2008 óta az UNESCO Világörökség részévé nyilvánították.

Az üzletházak, angol-indiai bungalók, mecsetek, és templomok európai stílusú közigazgatási és kereskedelmi komplexumok mellett helyezkednek el. A zónán belül a különböző ázsiai építészeti stílusokat felvonultató épületek közé tartozik a Khoo Kongsi (kínai), a Kapitan Keling mecset (mohamedán) és a Sri Mahamariamman templom (indiai).

A gyarmati korszak építészetén kívül George Town ad otthont Penang leg-

több felhőkarcolójának is. A város legmagasabb felhőkarcolói közé tartozik a Komtar Tower.

Penang egyik látványossága volt az Entopia lepkepark. Ez egy olyan üvegdóm, ahol a lepkék és a rovarok szabadon élhetnek.

A túra utolsó állomása volt a Kilim Geoforest. Ez a hely azért is egyedülálló, mert ez az egyetlen hely Malajziában, ahol a part menti karszt és mangrove ökoszisztémák egymás mellett élhetnek. Kilim kőzeteinek nagy részét a karbonátos kőzet alkotja, amely 490-370 millió évvel ezelőtt keletkezett. A Kilim Geoforest Park évente több száz ezer turistát vonz.

Kilim Geoforest-gyors motorcsónakkal

Heiman Péter

PÁLIHÁLÁS

Százhalombatta város Önkormányzata jóvoltából az egyesületünk ismételten lehetőséget kapott 3 nap eltöltésére Páliháláson.

A szálláshelyen 10 db 2 ágyas, fürdőszobás szobában 20 fő nyugdíjas foglalta el szálláshelyét.

Az első napon útközben, megtekintettük az 1996-tól az UNESCO világörökségi helyszínei közé sorolt Pannonhalmi Főapátságot. A Pan-

Pannonhalmán

Készül a gulyásleves

A női részleg

nonhalmi Bencés Főapátság 996-ban alapított és azóta is folyamatosan működő Szent Benedek-rendi monostor, Magyarország egyik kiemelkedő történelmi emlékhelye, egyházi és művészettörténeti központja.

Zircen a Cuha-Völgye Étteremben ebédeltünk. A szálláshely elfoglalása után a csapat többsége erdei sétára indult Páliháláson, majd bográcsozás volt tábortűznél. A bográcsban marhagulyás készült.

A második napon, ébredés után igen szomorú hírt kaptunk. Sajnos egyik utastársunk, Berczeli Imre örökre lehunyta szemét. Imre előző este ott ült a vacsoránál, a gulyásból kétszer merített, nagyon ízlett neki. Többször is elmondta, hogy nagyon szereti ezt a helyet, tavaly is részt vett egy hasonló programon és jövőre is szeretne jönni...

Imre! Nyugodj békében!

A nap folyamán a Zirci Apátság és Arborétum megtekintése következett. A zirci ciszterci apátság a ciszterci rend magyarországi központja. Az apátság arborétuma a kolostorral szomszédos, attól délkeletre terül el. 18 hektáros parkjában különleges fák találhatók.

Ebéd ismét Zircen a Cuha-Völgye Étteremben volt.

A délutáni órákban Bakonybélen a Csillagda Csillagvizsgáló programja következett. Itt vezetett program keretében ismerkedtük meg a Pannon Csillagda 800 m²-es látogató központjának főbb elemeivel. A Pannon Csillagda Observatóriumában négy különleges távcső várja az érdeklődőket. Ezek közül a H-alfa naptávcső a napkitörések és napfoltok misztikus világát fedi fel szemeink előtt. A csillagászati és űrkutatási kiállításon megismerhettük többek között a híres Gibeon meteoritot, többszáz éves antik távcsöveket,

Galilei felfedezéseit, a tengerészek csillagászati navigációját, galaxisunk és Univerzumunk léptékeit, és az űrkutatás legnagyobb expedícióit, az Apollo programon át a Holdutazást, és a Mars felfedezését. A Pannon Csillagda az egyetlen Ultra HD felbontású digitális planetárium Közép-Európában. Képes, hogy speciálisan a kupolafelületre optimalizált, ismeretterjesztő filmeket vetítsen, nagyszerű minőségben.

Este Páliháláson szalonnát sütöttünk és vacsoráztunk tábortűznél.

A harmadik napon Veszprémben mentünk, várost néztünk és nosztalgizáltunk. Felsétáltunk a várba (részben építkezés miatt le volt zárva), a színházkeren át az egyetemi városrészbe.

A következő állomás Nagyvázsony volt. A Balaton-felvidék lankái között rejtőzik a középkorban épült Kinizsi-vár. Azért hívják Kinizsi-várnak, mert Hunyadi Mátyás 1472-ben adományozta Kinizsi Pálnak a hadjárataiban tanúsított vitézségeért. Mai szemmel meglehetősen furcsának tűnő területre, Nagyvázsony legalacsonyabban fekvő részére épült a jellegzetes négyszögletű lakótornyos vár. A hely kiválasztásában szerepet játszott, hogy fontos kereskedelmi útvonal ágazott itt el. A terület legfőbb előnye azonban az a bővizű forrás volt, mely a vizesárkot táplálta, illetve ivóvizet biztosított a várvédők számára ostrom idején is. A várban látogatható a börtön, az órszoba, a lovagterem és a vár egykori úrnőjének szobája.

Délután tovább utaztunk Balatonfüredre. Megebédeltünk, majd séta a Balaton parti sétányon.

Hazafelé megálltunk Csopakon, ahol egy csoportkép készült a hajdani DKV üdülőnél.

Köszönet Mérges István szervezőnek a gazdag programért.

Nagyvázsony

Csopak

CSINSZKA

Az október 22.-i klubnapunkon Tolvaj Gábor tartott irodalmi – képzőművészeti előadást Csinszka címmel. Az előadás élményét a felidézett Ady versek és Márffy Ödön képei fokozták. Az előadás vezérfonala Csinszka, Boncza Berta élettörténete és a négy főszereplő: Léda – Ady Endre – Csinszka és Márffy Ödön kapcsolatrendszere. Csinszka különleges, hiperaktív, megosztó személyiség volt, de elvitathatatlan a kor szellemi, kulturális és társasági életére gyakorolt inspiráló, felpeszdtítő hatása.

Brühl Adél, akinek Ady a Léda nevet adta, már férjes asszony volt, amikor beleszeretett a fiatal költőbe. Kilenc boldogsággal és gyötrellemmel teli év telt el együtt Nagyváradon és Párizsban de eközben Léda nem mondott le házasságáról. Ezalatt lett Ady híres, sokak által elismert költő. A Léda szerelmes versek a szerettek és gyűlöttek állapot érzelmi megtestesítői. Ennek példaként Ady „Héjanász az avaron” című megzenésített versét Koós Jánostól hallottuk drámai erővel. A pár végső szakítása távolból, a Nyugat folyóiratban megjelent „Elbocsájtó szép üzenet” versben történt.

*Általam vagy, mert meg én láttalak,
S már régen nem vagy, mert már
régen nem látlak*

Ami egyáltalán nem volt szép üzenet a szakításra. Soha többé nem találkoztak.

Boncza Berta, Csinszka következett a szerelmi költészet sorában. A lány életének kiinduló helyzete megmagyarázza viszonyát a művészetekhez. Anyja, az imádott feleség születése után néhány nappal meghalt. Apja bűnösnek tartja gyereket a kedvesének halálában, az anyagiakkal ellátta ugyan, de minden szeretetet megtagadott tőle. Berta magányosan nőtt fel. Magára ismert Ady „Szeretném, ha szeretnének” című versében. Levelet írt neki, és Ady válaszolt. 16 év volt köztük, de az őszinte és érzelmmel teli levelek megfogták a költő szívét. 1912-ben összeházasodtak. De a költő már nem az idealizált ember volt. Beteg, nyűgös. Az együtt töltött 5 év inkább ápolás és vigasztalás volt. De a nagy költő mellett! Szerelmi versei kedvesek és szomorúak, ahogy láthatjuk az Őrizem a szemed című versében. Ady 1919 januárjában meghalt. De Boncza Berta nem akart a nemzet özvegye maradni.

És jött Csinszka életében a második házasság Márffy Ödönnel, a festővel. aki közel azonos korú volt Adyval, így újra a jóval idősebb férfi a támaszát találta meg. Márffy 1902-ben ösztöndíjjal utazott Párizsba, ahol belemerült a századforduló modern művészeti irányzataiba. 1906-ban hazatért és máris az új irányzatok felkapott művésze lett. 1920-ban egy gyors ismerkedés után csendben, minden ceremónia nélkül összeházasodnak. És ez után kezdődött egy új korszak a festő életében, amit a művészettörténészek Csinszka korszaknak neveznek. Márffy festészete a drámából a lírába enyhült. Saját stílusát a ragyogó, élénk színek opálos ragyogásában, találta meg. A képek derűt és nyugalmat sugároznak.

Csinszkáról több, mint száz rajz, festmény és akvarell készült. Hogy milyen is volt Csinszka valójában? Örökösen izgatott volt, harcias ingerlékenység élt benne. Szép nem volt éppen, de rendkívül nagy, világító kék, kerek szeme, kicsi vékony, ideges alakja megfelelt a dekadens korszak ízlésének.

A Csinszka utolsó portréja nem sokkal Csinszka váratlan halála előtt készült 1934-ben. Márffy Ödön, mintha megérezte volna a közelgő véget, mert ezen a képen mintegy keretbe foglalja a benne élő Csinszka-képet, és magát is belefestve, viszonyát feleségéhez. Egy, a fejét a könyökére támasztó, kifestett ajkú, réveteg tekintetű múzsa tekint ki az ablakon, miközben a szobabelső ho-

mályából alig észrevehetően kimagasló férje aggódó arccal fordul asszonya felé, jobb kezét oltalmazón Csinszka vállára téve. Móríc Zsigmond Csinszka búcsúztatásáról is beszámolt a naplójában: Mintha élne... csak a szemei már üveges-nedvesek... Ki van festve, mint életben... Oly fiatal, olyan üde és csodaszépen van dekorálva, mint Csipekőrszika az üvegekoporsóban...

Léda és Csinszka (Székely Aladár fényképe)

Ady és Csinszka Csucsán

Tolvaj Gábor előadása

Csinszka utolsó arcképe 1935 körül

Kétszer hat év a Hong Kong Petrochemical Co. Ltd. alkalmazásában

Az október 22.-i napon tagtársunk, Vigh László érdekes előadását hallgattuk meg hosszú, kétszer hat évnyi Hong Kong-ban töltött életéről, ott végzett munkájáról.

Laci először Hong Kong helyzetét ismertette. Hongkong Kína déli partvidékén helyezkedik el a Gyöngy-folyó deltájának túloldalán. Keleten, délen, nyugaton a Dél-kínai-tenger, északon Sencsen határolja. Hongkong teljes területe magába foglalja az Új területet, a Hongkong-szigetet, Kaulungot, valamint 260 tengeri szigetet, melyek közül Lánthau a legnagyobb.

A Ráktérítőtől kissé délre fekvő Hongkong éghajlata nedves szubtrópusi éghajlat. A nyár forró és nyirkos, időnként előfordulhatnak nagyobb viharok is. Ilyenkor csaphatnak le legnagyobb valószínűséggel tájfunok.

1988-ban alakult a MOL és ENI közös vállalata, a Dunastyr, ahová Laci a Dunai Finomítóból igazolt át 1992-ben, és amikor az itteni üzem próbaüzeme befejeződött, két másik munkatárssal együtt ajánlatot kapott, hogy vegyenek részt az újonnan épült ENI részesedésű üzem, a Hong Kong Petrochemical Ltd üzemindításában. Elfogadták, és 1992 július 2-án elindultak Hong Kongba. Az egy évből 6 év lett.

HK Petrochemical tulajdonosai ekkortájt: 44%-ban koreai, 51%-ban ENICHEM, és 5%-ban egy kínai bank volt. A vezetők nagyrészt olaszok közül kerültek ki. A műszakvezetői gárda Kelet-Ázsia majdnem minden országából volt, de volt egy magyar is, Laci.

A kiszolgáló személyzetet nagyrészt kínaiak adták. Ők általában a szakmához nem értettek, de jó párteemberek voltak. 12 órás munkarendben dolgoztak. A klíma nem igazán kellemes az európai számára, és egy kínai műszakban előszeretettel dolgoztatták az idegent. A 2. év végére sikerült elérni az üzemmel a 230 tonna/nap kapacitást. Ekkor hazatért a két magyar munkatárs, és Laci egyedül maradt. A sikeres üzemeltetés ellenére a vezetőségben torzalkodás lett úrrá. A két beszállító, az olaszok és a koreaiak 1997-ben összevesztek, a koreaiak átvették a céget, az olaszok kivonultak. Egyedüli európaiként maradt az üzemeltetésben. Úgy hívták, hogy ghost - a szellem.

1998 augusztusában úgy gondolta, elég volt a kalandozásokból, és hazatért a Dunastyr vállalathoz. 14 évet töltött el a vállalatnál üzemvezetőként. 2013-ban vonult nyugdíjba. A meglepetés az volt, hogy ekkor a Dunastyr befizette egy hong kongi útra. A feleségével három hétig voltak a jól ismert városban és egy másik várost találtak. A benyomások nagyon jók voltak. Eltűntek a szeméthegek, minden tiszta, világos volt és óriási gazdagság. Meglátogatta a régi céget is. Több tulajdonoscseré után éppen akkor volt fellendülőben. Kína meghirdette a hazai ipar védelmét, és rengeteget költöttek Hong Kongra.

Nemsokára egy telefonos megkeresés érkezett, hogy nem volna e kedve visszamenni. Jöttek mentek a telefonok, végül aláírt 10 napot, hogy leszerződik egy kísérleti gyártásra. A tíz napból hó-

napok, majd évek lettek. Manapság is telefonos kapcsolatban van velük. Az elvárás az volt, hogy az üzem kapacitását 280 t/napra növeljék. Kaptak 15 millió USD-t, de a feltétel az volt, hogy az eredményt hozni kell. Hajtások, szivattyúk, néhány hőcserélő cseréje révén sikerült 260 t/nap kapacitással stabil üzemmenetet biztosítani. Ázsiában újnak számító termékeket vezettek be: A légkondicionálók rezgésmentes házához szükséges műanyagot, másrészt a kristályos polisztirol gyártásnál a vízszatúkröződés mentes műanyagot. Így értek el 2022-re. A tulajdonos Kínában korrupcióba keveredett, ezért 2022 októberében csődeljárást indítottak, a céget eladták, most próbálják újraindítani, de most sincs hozzáértő személyzet.

Laciék szabadidejükben bejárták Hong Kongot és Délkelet Ázsiát. Ez az az időszak volt, amikor Laci átélhette Hong Kong hihetetlen fejlődését. Új utak, hidak épültek. Lehetne ennek a jelképe a Tsing-Ma függőhíd Hong Kongban, amely egyike a világ leghosszabb függőhídjainak. Hosszúsága 2160 méter, a legnagyobb támaszköz 1377 méteres. 1997-ben nyílt meg a forgalom számára. Az alsó részen metró jár, a felső rész 6 sávú út. Legalul egy szerviz út fut tájfun idejére.

A régi légikikötő, a Kajtak nemzetközi repülőtér volt a világ harmadik legforgalmasabb légi csomópontja. Fekvése alapján azonban a világ egyik legveszélyesebb repülőtere is volt. A le- és felszálló járatok a felhőkarcolók között lavíroztak, be lehetett látni az

Vigh László előadása

Tsing Ma hid

ablakokon. Ma park és lakóépületek vannak a helyén. 98-ban magyarjaink még a Kajtakra érkeztek.

1995-ben elhatározták, hogy a Van Tau szigetet simára gyalulják, és felépítették a világ legnagyobb repterét. Az építéshez hozzátartozik a HK Csu Haj Makao tengeri híd. A világ leghosszabb, 55 kilométeres, tengeri hídját egy, a Gyöngy-folyó deltatorolatában áthaladó, hosszú kígyózó autópályahíd és két mesterséges sziget között egy 6,7 kilométeres víz alatti alagút alkotja.

Hong Kongnak 11 metró vonala van. 1998-ban még csak 4 volt. Negyven perc alatt lehet 70 km távolságot megtenni. Az új területeken villamos közlekedés van. A szárazföld és HK között 220 km/h sebességű gyorsvasút közlekedik. A hajók megmaradtak a turistáknak.

Az épületek közül Laci megmutatta a United Centert és a nyolcszögletű, sötétkék fénytörő üvegfüggönyfallal burkolt ikerépületet, a Lippo Centert. Ezen épületek előtt volt a szokásos találkahely.

Hong Kongban a buddhizmus a fő vallás. A Tien Tan Buddha-szobor (a nagy Buddha) a világ legnagyobb szabadtéri ülő bronz Buddha-szobra, amelyet a Lánthau-szigeti Muk Jüe-hegy egyik

Lippo centre

csúcán emeltek. Peking felé néz és a nagyságot és jóságot képviseli. A szobor az alapzatával együtt 34 méter magas.

A másik, a fehér Buddha szobrot egy kínai milliárdos a felesége emlékére emelte. A fehér festék öntisztító, az űrrepülőgépek festésére használták.

A tízezer Buddha temploma egy

Nagy Buddha

10 000 Buddha

1951-ben épült kolostor. A kolostorhoz vezető fő út maga is látványosság, mivel az ösvény mindkét oldalán arany Buddhák sorakoznak, mindegyik egyedi és más-más pózban. Nevének ellenére a kolostorban és a hozzávezető úton valójában közel 13 ezer Buddha-szobor áll.

15 ÉVES AZ OMNYE

November 19-én napunk témája az OMNYE megalakulásának 15 éves évfordulója volt. Telházszal, közel 100 fővel ünnepeltük meg ezt a jeles alkalmat.

Először a 10 éves évfordulóra készült filmet néztük meg. A filmben új tagjaink is betekintést láthattak az OMNYE születésébe.

Az alapító tagok elmesélték, hogyan és miért alakították az Egyesületet. A szervezést Németh Ernő indította, Gyöngy Márton aktív közreműködésével. Marci és Ernő ötletét Valkusz Pál, akkori finomító igazgató felkarolta. Az alakuló közgyűlés 2009 októberében volt. Az alapító okiratot a finomító oktatótermében 38-an írták alá. Az első elnök Nádasy István lett.

Céljuk az volt, hogy a hagyományokat, a régi értékeket megóvják. Az embereknek igényük volt az összetartozásra, ami már az elejétől érzékelhető volt. Sokan szerettek volna OMNYE tagok lenni, igényelték, hogy részt vegyenek a programjaiban. Az egyedüli konfliktus annak idején a tagfelvételek miatt volt. Attól féltünk, nem tudjuk kezelni ezt a nagy létszámot. És mára már elérte létszámunk a közel 140 főt.

Jelentős esemény volt a 2017. év rendkívüli közgyűlése. Nádasy István elnök beszámolt az elnökség elmúlt időszakban végzett munkájáról és döntéseiről. A közgyűlés titkos szavazással, egyhangúlag Sziva Miklóst választotta új vezetőnek.

Sziva Miklós akkor már negyven éve dolgozott a DKV-nál és jogutódjánál, a MOL NyRt-nél. Végigjárta a szakmai

ranglétra fokozatait műszakos mérnöktől kezdve a százhalombattai finomító termelési vezetői posztjáig. Személye összekötő kapocs a MOL mai vezetése és a korábban nyugdíjba vonult egyesületi tagok között.

A közgyűlés végén az akkor hivatalban lévő elnökség részéről Pogány Gyula köszönte meg Nádasy István nyolcéves elnöki munkáját, amellyel jól képviselte az egyesületet úgy

Sziva Miklós bevezetője

a MOL, mint az önkormányzat és a különböző intézmények felé. A leköszönő elnök oklevélben kapott elismerést és „Örökös tiszteletbeli elnöki” címet.

Sziva Miklós, jelenlegi OMNYE elnök beszámolót tartott az elnöksége alatt az utolsó 5 évben történt eseményekről, programokról. Elmondta, hogy megőriztük az alapítók által kezdeményezett jó dolgokat, mint a klubnapok előadásai, kulturális rendezvények, jótékonyág és kirándulások.

A programok egy részét ismerősök, barátok érdekes előadásai képezték. Másrészt volt és mai MOL vezetők érdeklődésre számot tartó szakmai kérdésekben tartottak beszámolókat, vagy maguk a tagok mondták el szakmai élményeiket, sztorijaikat.

Kulturális programok keretében múzeumlátogatásokat szerveztünk, valamint történelmi, irodalmi, zenei és képzőművészeti előadásokat tartottak meghívott vendégek és tagok.

Tagtársaink jelentős számban tartottak élménybeszámolókat

a világban tett útjaikról. Képzletben már majdnem minden földrészt meghódítottunk, talán csak az Antarktisz hiányzik.

Időközben programjainkba bekerült az egészségmegőrzés, a heti kétszeri torna és a gyalogló klub megalakulása.

A továbbiakban, az elnökség javaslatára, akik az elmúlt időszakban munkájukkal aktívan részt vettek az egyesület életében, elismerő oklevélben és könyvjutalomban részesültek.

Megemlítve név szerint: Balai Mária, Békes Erzsébet, Buda Dénes, Gazsi István, Heiman Péter, Keresztényi Mária, Kovács Lajos, Kovács Lászlóné, Macsali Károly, Mendre László, Mérgek István, Nagy-Rakita Melinda, Novák Ferenc, Novák Ferencné, Tolvaj Gábor, Tolvaj Gáborné, Sziva Miklósné, Vargáné Fischer Mária.

A szünet után kötetlen beszélgetéssel, ünnepi vacsorával folytattuk az összejevetelt.

Az elmúlt 15 év tapasztalatai után elmondhatjuk, hogy „FOLYTASSA OMNYE!”

A tagság

Novák Feri oklevél

Elemózsia

LÁTOGATÁS A SZENT ISTVÁN BAZILIKÁBAN

November 15-től látványos ünnepi díszbe öltözve megnyílt a látogatók előtt Budapest több karácsonyi vására, köztük az Advent Bazilika. Az ünnep

illatai, ízei, fényei és meghitt pillanatai, a klasszikus karácsonyi tradícióhoz illő válogatott, minőségi kézműves és gasztronómia kiállítók sokasága csábított

bennünket a vásár meglátogatására. Lelkes jelentkezőkben nem volt hiány. 2024 november 25.-én, összesen negyvenen vettünk részt ezen a kedves kiránduláson.

Karácsonyi vásár felülről

Kezdődik az idegenvezetés

De nem csak a vásár csalogatott ide bennünket. Délután háromkor kulturális, szervezett program keretében megtekintettük a Szent István Bazilika Panoráma teraszáról Budapestet. A Bazilika főkupolája körül kórkolátos teraszt alakítottak ki 65 méteres magasságban. Ez Pest legmagasabb kilátója, ahonnan egyedülálló, 360 fokos panoráma nyílik az egész városra. A felújítás alkalmával (2003-ban) a kéménykürtökben lifteket helyeztek el, így már nem csak a mintegy 304 lépcsőfok megtételével közelíthető meg. A tiszta, napsütéses időben élveztük a kilátást a városra, gyönyörködtünk az élénk táruló panorámában.

Megtekintettük a Kincstár és Bazilika kiállítást, ahol számos liturgikus tárgy és műalkotást, köztük a magyar királyok által viselt korona másolatát láttuk.

A Kincstár három terme két részre tagolódik. Az elsőben, a boltíves csarnokban a Bazilika építésének és évszázados történetének válogatott emlékanyagát mutatják be: a templom és kupolája makettjeit, külső és belső szobordíszek gipszmintáit, a „kis bazilika” címet adományozó pápai levelet. Olyan páratlan értékeket láthatunk még itt, mint a híres spanyol festő, Murillo (1617-1682), Szent Család képét, és olyan különleges tárgyakat, mint

Szent Jobb

Ozsvári Csaba (1963-2009) bronz kapuját. A Kincstár két belső terme egy jelképes ereklyekápolna és egy ehhez kapcsolódó toronyszoba. Itt kapnak bemutatási helyet a legértékesebb liturgikus tárgyak: úrmutatók, kelyhek, ezüst örökmécses, füstölő, gyertyatartók, pásztorbotok és díszes liturgikus öltözékek - kétszáz év szakrális művészetének emlékei. A miseruhák többsége a budavári királyi palotatemplom

Bazilika kupolája

örökségként került a Bazilikába. Ezek között Erzsébet királyné saját kezű hímzését is megcsodálhatjuk.

A Szent István Bazilika monumentális kupolájáról és gyönyörű neoreneszánsz építészetéről ismert. A gazdagon aranyozott belső teret, számos freskó és a 19. század végének neves művészei által készített szobrok díszítik. Megtekintettük a Szent Jobbot, az első magyar király, Szent István természetes módon mumifikálódott jobb kezét, aki a 11. században uralkodott az országban, és a magyarokat keresztény hitre térítette.

A Templomtéri látogatásunk egy csodálatos orgonakoncerttel zárult.

KISKUNMAJSA DISZNÓTOR

Itt valami félrement. Már 8 éve hagyomány, hogy novemberben a Jonathermál Motelben helyet foglalunk, a Lópofo vendéglőben disznóvágásra összegyűlünk, és egy nagyszerű fürdőzés után disznótoros vacsorán veszünk részt. Csak emlékeztetőül: 2023-ban 48-an voltunk.

2024 december 13.-án, pénteken, Luca napján 13-an ültük körül az asztalt, várva a szerencsénket. Már itt megjegyzem: nagyon jól éreztük magunkat. Igazán közeli, baráti beszélgetésekben, viccelődésekben és szórakozásban volt részünk.

Mindjárt pénteken a gyógyfürdőben kezdtünk. Sárga karszalagunk korlátlan belépést engedélyezett, akár az éjszakai fürdőzéshez is. Vacsora előtt a szokásos összegyűlés Mérges Pistáéknál volt, többféle gyümölcsös itallal és sós süteménnyel. Vacsorára igen kiváló babgulyást szolgáltak fel, és – figyelem! – nem összeragadt túrós tészta, hanem máglyarakás volt utána.

Szombat reggel 8 órakor pálinka és forralt bor kíséretében elment Dönci,

az aktuális disznó. Mérges Pistánk fogta a fülét. Közben egy öregúr harmonikán adta a zenét, Pistánk meg énekelt hozzá. A reggeli finomságok után ismét fürdő, hiszen havas eső esett. Egy kicsit zsúfolt volt az evés, mert 12 órakor már várt bennünket a cserépedényben főtt busó töltött káposzta. Ezt érdemes volt legyalogolni egy hosszú sétával. A fürdőben úszóvíz, meleg, forró és jéghideg merülő medence várta vissza a társaságot.

Este a nagyteremben ünnepi terített asztal és zeneszó hívta kis csapatunkat egy kis szórakozásra. Külön asztalon terítették nekünk, és az „Olajosok” jelszóval kísérték bennünket a helyünkre. Már a vacsora kezdete előtt táncre perdült csapatunk két párja, bulira hangolva

Csoport kép

a közönséget. A disznó részleteit feltálalták, mi finom borral, sörrel leöblítettük, és indulhatott újra a tánc. Ekkor már más asztaloktól is felbátorodtak. Mérges Pista még a pincérlányt is megfogatta.

Másnap reggeli, kóstoló a disznóságokból, és ki-ki tem-

peramentuma szerint ment fürödni, vagy hazafelé vette az irányt.

A leírással kedvet szerettünk volna csinálni ehhez a bevált hagyományunkhoz. Gyertek el jövőre is, jó mulatság a majsai disznótor.

Első este a Lópofában

Mérges a disznóval

Kezdődik a tánc

ÉVADZÁRÓ NAP

Advent időszakában, 2024. december 17.-én megtartottuk évzáró napunkat, melynek házigazdája Tolvaj Gábor volt.

Tolvaj Gábor bevezetője

A rendezvényen Buda Dénes ismertette a 2025. évi programtervezetet, melyet e-mail-ben Balai Marcsi kiküldött a tagoknak

A meghívó így szólt: „...egy kicsit ünnepebb...”, ebben az esetben, Gábor nagyon szerényen fogalmazott! A bő fél órás karácsonyi műsorban fellépő szereplők, valamint Zorán és a Csík zenekar videói igazi karácsonyi hangulatot varázsoltak a feldíszített teremben. Tolvaj Kriszta kreatív munkáját megköszönjük, több mint félszáz karácsonyi kitűzött készítette a tagoknak!

A szokásokhoz híven, a városvezetés nevében Török Sándor alpolgármester köszöntötte a tagokat, majd átadta az Önkormányzat ajándékát, boldog karácsonyt és újévet kívánva.

A karácsonyi műsorban elsőként

Tehenics István, egy karácsonyi novellát olvasott fel. Majd Tolvaj Kriszta, Nagy-Rakita Melinda, Tehenics István, Mérges István téli verseket szavaltak el. Ezután Melinda saját írását olvasta fel, amely az 1950-es években Óbudán, karácsonykor játszódik. Végezetül Mérges István előadásában, újévi köszöntőt hallhattunk.

A színes műsor után, Gábor mindenkinek békés karácsonyt és boldog új évet kívánt! Folytatásként, a terített asztalra frissensültek kerültek, majd a nap jó hangulatú kötetlen beszélgetésekkel folytatódott. Köszönet illeti mindazokat, akik kivették részüket a terem berendezésében és az utómunkákban (mosogató, elrámolás...stb).

BÉKÉS KARÁCSONYT ÉS BÉKÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK MINDENKINEK! Találkozunk 2025-ben.

Mérges Pista újévi jókívánságai

Török Sándor üdvözlő beszéde

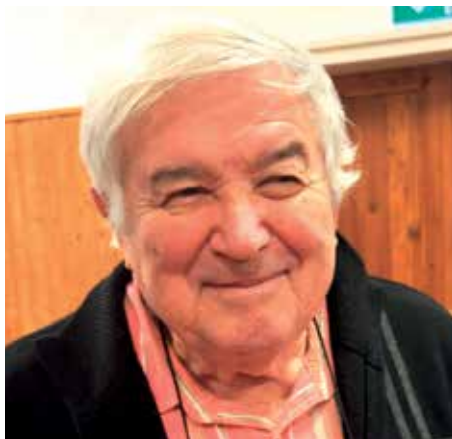

Tehenics Pista Patchwork Karácsony

SZENIORAINK +80

Szedlák Erzsike

Gyöngy Márton

Sokorai László

Ambrus Sándor

Kun János

Hangyássy házaspár

Nádasy István

Menus Gábor

IMPRESSZUM

Szerkesztette: Tolvaj Gábor

Közreműködtek:
Kőszegi Zsuzsanna, Buda Dénes,
Balai Mária,
Kotálík Sándor

Fotók:
Kőszegi Zsuzsanna,
Tolvaj Gáborné, Novák Ferenc
Nyomdai előkészítés: Molnár Ildikó

Megjelent 150 példányban

SZENIORAINK 80+

Németh Ernő

Váradi Jutka

Tarnóczi Sándor

Czakó Erika és Németh Ernő

Tatay Marika

Tima Imre

Benedek László

Tóth József és Pogány Gyula